

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 28^ο | ΑΘΗΝΑΙ 15-28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1915 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1059

Ὀμιλία τῆς κ. Κ. Παρρὲν Γεν. Γραμματέως τοῦ Πατρ. Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων κατὰ τὴν ἐπίσημον τελετὴν τῆς ἐνάροξεως.

Μεγαλειότατε, Μεγαλειοτάτη,

Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐφρόνουν ὅτι ὄχι μόνον αἱ γυναῖκες ὄφειλαν παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ σιωποῦν, διότι «*γυναικὶ κόσμον ἢ σιγὴ φέρει*» ἀλλὰ καὶ δὲν ἤθελαν νὰ γίνεται λόγος περὶ ἡμῶν καὶ ὅταν ἀκόμη ἐπρόκειτο περὶ καλοῦ.

Ἡ ἀντίληψις τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς μας εἶναι εὐτυχῶς πολὺ διάφορος. Ὅχι βέβαια διότι μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ ὀμιλοῦμεν, ἀφοῦ μεθ' ὅλας τὰς ἀπαγορεύσεις αἱ παλαιαὶ πρόγονοί μας ὀμιλοῦσαν περισσότερο ἀπὸ ἡμᾶς. Ἀλλὰ διότι ἐπιτρέπουν νὰ γίνεται λόγος δι' ἡμᾶς καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ὀμολογήσουν καὶ νὰ διαφημίσουν τὸ καλόν, τὸ ὁποῖον γίνεται ἀπὸ τὰς γυναῖκας.

Ἐπειδὴ δὲ μεθ' ὅσα καὶ ἂν λέγουν οἱ μισογῦνοι, οἱ ὁποῖοι ὀλονὲν ὀλιγοστεύουν, τὸ καλόν αὐτὸ εἶναι πολὺ, καὶ γίνεται ὀλονὲν περισσότερο καὶ εὐεργετικώτερον, διὰ τοῦτο ὄχι μόνον ἀναγνωρίζεται ἡ γυναικεῖα εὐεργετικὴ δρασίς ἀλλὰ καὶ θεωρεῖται ἀπαραίτητος καὶ πολύτιμος

διὰ τὴν προοδευτικὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀνθρωπότητος. Σήμερον ὁ πολιτισμὸς ἑνὸς λαοῦ κρίνεται ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν δρασίαν τῶν γυναικῶν του καὶ ὁ αἰὼν μας δικαιοτάτα καὶ σοφώτατα ὀνομάσθη *αἰὼν τῆς γυναικός*.

Ἀλλὰ διὰ νὰ φθάσωμεν ὅπου ἐφθάσαμεν ἔπρεπε νὰ περάσουν αἰῶνες πολλοί, νὰ σπᾶσουν τὰ σίδηρα τοῦ γυναικωνίτου, νὰ λυθοῦν τὰ χέρια μας ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἀλύσεις, νὰ κρημνισθοῦν τὰ τεῖχη τῶν προλήψεων καὶ νὰ ἀνοίξη ἐλεύθερος ἐμπρὸς μας ὁ ὁρίζων τῆς ἀληθείας, τῆς ἐπιστήμης, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὀραίου.

Ἐπρεπε νὰ ἀναπνεύσωμεν τὸν ἀέρα τῆς ἐλευθερίας, νὰ τονώσωμεν τὰ πνεύματα καὶ τὰς ψυχὰς μας, νὰ γίνωμεν μετὰ μίαν λέξιν ἄνθρωποι, διὰ νὰ γίνωμεν παράγοντες τῆς προόδου εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν λαῶν.

*
* *

Θὰ ἠμποροῦσε νὰ λεχθῆ ὅτι αἱ γυναῖκες ἐμειναν ἢ ὀπισθοφυλακὴ τῆς ἀνθρωπότητος, προωρισμέναι νὰ ἐπανορθώσουν τὰ κακὰ καὶ νὰ ἐπουλώσουν τὰς πληγὰς, τὰς ὁποίας ἀνοίγει εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐθνῶν καὶ αὐτὴ ἀκόμη δυστυχῶς ἢ ἡ ἰδέα τῆς προόδου ἢ ὁποῖα μετὰ τὴν προσπάθειαν τῆς ἐπικρατήσεως, δημιουργεῖ τὸν ἀκράτητον χεῖμαρρον τοῦ ἀνταγωνισμοῦ εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν βιοπάλην.

Οἱ λαοὶ σήμερον καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ μεγαλύτεροι καὶ ἰσχυρότεροι δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀντιμετωπίσουν μόνον μετὰ τὰς ἀνδρικὰς δυνάμεις τὸν

ἀνταγωνισμὸν αὐτόν, ὃ ὁποῖος ἔφερε τὴν γυναῖκα εἰς τὴν κοινωνικὴν παλαίστραν, παράγοντα πολύτιμον καὶ διὰ τὴν οἰκογένειαν καὶ διὰ τὴν πατρίδα. Οἱ τέσσαρες τοῖχοι τοῦ σπιτιοῦ δὲν εἶναι λοιπὸν πλέον τὰ μοναδικὰ ὄρια, μέσα εἰς τὰ ὁποῖα κλείεται ὁ ὄριζον τῆς δράσεώς της. Τὰ ὄρια αὐτὰ ὀλονὲν μεγαλώνουν, ὀλονὲν εὐρύνονται. Οἰκογένεια διὰ τὴν γυναῖκα σήμερον δὲν εἶναι μόνον ὁ σύζυγος, τὰ παιδιά, τὸ σπίτι. Εἶναι γενικώτερα ἢ πατρίς, ἢ φυλή, ἢ ἀνθρωπότης. Ἴδου οἱ ὠραῖοι ὄριζοντες πρὸς τοὺς ὁποίους στρέφεται ἡ προσοχή της, ἴδου τὸ φωτεινὸν σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐντείνονται ὅλαι αἱ δυνάμεις τῆς σκέψεώς της, ὅλοι οἱ πῆθοι καὶ τὰ ὄνειρά της.

Μέχρι πρὸ ὀλίγου οἱ νόμοι, ἡ παράδοσις, ἡ πολιτεία ἕνα μόνον καθήκον καὶ μίαν ὑποχρέωσιν ἀνεγνώριζαν εἰς τὴν γυναῖκα. Νὰ γενῶ καὶ νὰ μορφώῃ ἀνδρείους ὑπερασπιστὰς τῆς πατρίδος. Ἡ Σπάρτη ἐτίμα τὰς γυναϊκάς της διὰ τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα τῶν καὶ ἡ ἱστορία τῆς Ρώμης ἀπηθανάτισε τὴν μητέρα, ἡ ὁποία ἐθεώρησε τοὺς υἱούς της ὡς τὰ πολυτιμότερά της κοσμήματα. Σήμερον αὐταὶ αἱ ὠραῖαι σκέψεις, αὐταὶ αἱ αἰσθηματικαὶ χειρονομίαι δὲν ἀρκοῦν διὰ τὰς δημιουργηθείσας ἀνάγκας τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς. Ἡ γυναῖκα δὲν μένει πλέον τὸ παθητικὸν ὄργανον, δὲν εἶναι πλέον τὸ ἀσθενὲς φύλον. Εἶναι ἄνθρωπος τέλειος καὶ εἰς τὰ στήθη της ἀφυπνίζοντα σιγά, σιγά, ὅλαι αἱ ὑπολανθάνουσαι δυνάμεις, μετὰ τὰς ὁποίας ἡ φύσις τὴν ἐπρόκεισε. Ἡ συνειδήσις τοῦ ἐγὼ της τὴν ἐξεγείρει ἀπὸ τὴν νάρκην τοῦ παρελθόντος. Ἐμπρὸς εἰς τὴν γυναῖκα ἡ ζωὴ σήμερον παρουσιάζει νέα προβλήματα, δημιουργεῖ νέας ὑποχρεώσεις καὶ νέα καθήκοντα. Δὲν τῆς φθάνει, δὲν τὴν ἱκανοποιεῖ νὰ δίδῃ μόνον τὴν ζωὴν της καὶ τὸ αἷμα της καὶ τὴν ἀγάπην της εἰς τὰ παιδιά της. Ἀλλὰ καὶ μελετᾷ καὶ σκέπτεται καὶ ἐργάζεται καὶ ἀγωνίζεται, πῶς νὰ συντελέσῃ γενικώτερα εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς φυλῆς, πῶς νὰ πολεμήσῃ τὰ κακὰ καὶ τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰς ἀλλιότητας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκειται ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ πατρίς διὰ τὴν γυναῖκα δὲν εἶναι πλέον τὸ εἶδωλον ἴσως ποῦ ἐξάπτει τὴν φαντασίαν ἐν καιρῷ κινδύνου καὶ ποῦ ἐδημιούργησε τὰς ἡρωϊδας τοῦ Σουλιῦ καὶ ὅλων τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. Δὲν μετμέριζονται πλέον αἱ γυναῖκες εἰς ἄνδρας ἀλλ' οὔτε μετουσιώνονται εἰς πολεμιστὰς μετὰ τὸ καρποφύλι εἰς τὸν ὄμιον, ἔτοιμοι νὰ χύσουν αἷμα καὶ νὰ χορτάσουν τὴν ἐνδίκησιν τῶν ἐπάνω εἰς ἐχθρὰ πτώματα.

Ἡ γυναῖκα σήμερον ὡς μητέρα, ὡς σύζυγος,

ὡς ἐπιστήμων, ὡς πολίτης ἀποτελεῖ τὴν εἰρηνικὴν στρατιάν τῆς ἀνθρωπότητος. Δὲν χύνει πλέον αἷμα, ἀλλὰ ἐπουλῶνει πληγὰς. Δὲν σκορπίζει οὔτε εἰς τοὺς φρικωδεστέρους ἐχθρούς της τὸν θάνατον, ἀλλὰ σώζει τὴν ζωὴν τῶν, συχνὰ μετὰ κίνδυνον τῆς ἰδικῆς της. Ἡ γυναῖκα σήμερον γίνεται ἡ ἰέρεια, ἡ μεγάλη ἀλτρονίστρια διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουν φίλοι καὶ ἐχθροί, ἀλλὰ μόνον ἄνθρωποι ποῦ πονοῦν καὶ πάσχουν καὶ ἔχουν ἀνάγκην συνδρομῆς.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ ΟΜΑΔΕΣ

Ἄλλ' αἱ γυναῖκες διὰ τὰ μεγάλα καὶ ὠραῖα αὐτὰ ἔργα τῶν δὲν ἐνεργοῦν ὡς μονάδες καὶ ὡς ἄτομα, ἀλλὰ ὡς ὁμάδες, ὑπὸ ὄρισμένα προγράμματα καὶ συστήματα. Αἱ Ἑλληνίδες εἰς τὰς τοιαύτας ὁργανώσεις ἔχι μόνον δὲν ὑπέστησαν μέχρι σήμερον, ἀλλὰ καὶ ἔκαμαν πολὺ περισσότερα τῶν ὅσων θὰ ἔμποροῦσε κανεὶς νὰ περιμένῃ ἀπὸ αὐτάς.

Καὶ εἰς τὸν πόλεμόν μας τοῦ 1897, αἱ γυναῖκες διὰ τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Ὑλίας Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων ὑπῆρξαν ἐν ὠραιότατον καὶ φωτεινὸν σημεῖον. Καὶ εἰς τοὺς δύο νικηφόρους πολέμους μας, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ θυρῆλικὸς τῶν Ἑλληνικῶν ὀνειρῶν βασιλεὺς ἔφερεν ἀπὸ νίκης εἰς νίκην τῶν ἡρωϊκῶν στρατῶν του, αἱ γυναῖκες ἔκαμαν τὸ καθήκον τῶν ὑπουδῆποτε ἦτο ἀναγκαῖα ἢ συνεργασία καὶ ἢ συνδρομὴ τῶν. Νοσοκομεῖα καὶ νοσηλεῖα, συσσίτια καὶ περιθαλίμης προσφύγων, παροχὴ ἐργασίας, προστασία ὀρφανῶν, ἰατροὶ καὶ φάρμακα, ὅλα καὶ δι' ὅλα αἱ Ἑλληνίδες εἰργάσθησαν εἴτε ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τὴν διοικήσιν τῶν Βασιλισσῶν καὶ πριγκιπισσῶν μας, εἴτε καὶ ὡς μέλη ἰδίων σωματείων.

Μόνον τὰ νοσοκομεῖα τὰ ἰδρυθέντα παρὰ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Σοφίας ἀνέρονται εἰς δέκα ὀκτώ, τὰ ὁποῖα καὶ ἀπετέλεσαν τὰ ἰδανικὰ πρότυπα τῆς νοσηλείας καὶ τῆς περιθαλίμης. Ἀλλὰ ἡ δράσις αὐτῆ τῶν Ἑλληνίδων θὰ εἴχεν ἴσως ἀνώτερα ἀποτελέσματα, ἐὰν ἡ ἐνεργεία μας ἦτο ἐνιαία καὶ μᾶλλον συμπαγῆς, ὅπως ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐν καιρῷ εἰρήνης δράσις τῶν λειτουργούντων ἀπὸ ἐτῶν δύο ἐκ τῶν εὐεργετικώτατα γυναικείων ὀργανώσεών μας, τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ὀφελείας.

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασιλίςσα διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων αὐτὸ ἀκριβῶς ἐπιθυμεῖ γενικώτερον. Νὰ ἴδῃ ὑπὸ τὴν φωτισμένην διοικήσιν της καὶ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν αἰγίδα της συνενωμέναις ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερας Ἑλληνίδας εἰς τὸν ὠραῖον

Ἡ Α. Μ. Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

Ἐψηλὴ Προέδρος τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων.

δεσμὸν τῆς ἀμύνης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος. Εὐγενὴς πόθος της εἶναι, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ στρατηλάτου συζύγου της, νὰ συνεισφέρει εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς χώρας τὴν συμβολὴν τὴν πολυτίμον τῆς Ἑλληνίδος ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπὸ τῶν μεγαλειτέρων μέχρι τῶν μικροτέρων πόλεων, μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων ἀκόμη χωρίων.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ὩΣ ΣΤΡΑΤΑΡΧΗΣ

Στρατηγὸς καὶ στρατάρχης τῆς μεγάλης αὐτῆς εἰρηνικῆς στρατιᾶς, ὅπως πολὺ σοφῶς ὠνομάσθη μετὰ ἐπιτελεῖον ἐκλεκτὸν εἰς δράσιν καὶ εἰς

πειρᾶν, μετὰ στελεχῆ πειθαρχικῶς διοργανωμένα, εἰς τὰ ὁποῖα προσήλθον ἐπιλεκτὰ μέλη ἀπὸ κάθε σημείου τῆς χώρας, ὑπάρχει ἡ βεβαιότης ὅτι ὁ ἐθνικὸς σκοπὸς της θὰ ἐπιτευχθῇ.

Ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος τῶν Ἑλληνίδων ἰδρύεται εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν ἡ χώρα ἔχει ἀνάγκην συγκεντρώσεως ὅλων της τῶν δυνάμεων, εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μεγάλοι καὶ μικροὶ πρέπει νὰ τείνωμεν τὰ χέρια καὶ νὰ πλέξωμεν ἰσχυρὰν τὴν ἄλυσιν τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τῆς ἀμύνης κατὰ παντὸς καὶ οἰουδήποτε ἐχθροῦ. Μετὰ ἠνωμέναις ἐνεργείαις οἱ μικροὶ γίνονται μεγάλοι καὶ δυνατοὶ καὶ ἀκατάβλητοι. Καὶ

τώρα ὑπὲρ ποτε ἄλλοτε ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐν-
τείνωμεν τὰς προσπάθειάς μας, νὰ χρησιμοποι-
ήσωμεν κάθε δύναμιν, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν εἶναι,
ὅσον ἀσθενὴς καὶ ἂν φαίνεται. Ὁ καθείς καὶ
ἡ κάθε μία ὀφείλει νὰ συνεισφέρει τὴν συνδρο-
μὴν της εἰς τὸ μεγάλο καὶ ὄραλον ἔργον τοῦ
Συνδέσμου, εἴτε εἰς ἐργασίαν, εἴτε εἰς χρίματα,
ἀπὸ τοῦ ὀβολοῦ τοῦ πτωχοῦ μέχρι τοῦ ταλάντου
τοῦ πλουσίου. Ὅ,τι δώσει ὁ καθείς καὶ ἡ κάθε
μία ἐξ ἡμῶν τὸ προσφέρει εἰς τὴν πατρίδα,
ἡ ὁποία καὶ χθὲς ἀκόμη ἀνεδείχθη ἰσχυρὰ καὶ
ἀκατάβλητος καὶ εἰς τὸ ἀπόμακρον παρελθόν
της ὑπῆρξεν ἂν καὶ μικρὰ τὴν ἐκτασιν καὶ τὸν
ἀριθμὸν, ὅμως μεγάλη τόσον, ὥστε κανεὶς ἕως
τώρα δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν φθάσῃ εἰς τιμὴν καὶ
δόξαν καὶ σοφίαν καὶ μεγαλεῖον.

Διὰ τῆς συνδρομῆς ὄλων ὄχι μόνον τῶν γυ-
ναικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπιπέκτων ἀνδρῶν, οἵτινες καὶ
εἰς τὴν ἴδρυσιν καὶ διοργάνωσιν τοῦ Συνδέσμου
παρέσχον καὶ παρέχουν πολὺτιμον τὴν συμβο-
λὴν των, καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαίτατα δὲ τῆς
Πολιτείας τῆς ὁποίας τὴν συνδρομὴν ἐπιταλού-
μεθα ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος καὶ χάριν αὐτῆς,
μόνον διὰ τῆς τοιαύτης ὄλων συνδρομῆς θὰ κα-
ταρτισθῇ τελείως ὀργανωμένος ὁ στρατὸς τῆς
Βασιλίσσης Σοφίας. Στρατὸς χωρὶς ὄπλα καὶ
στολὰς καὶ θούρια, ἀλλὰ μὲ τὸ πολὺτιμον ὄπλον
τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς ἀλλη-
λεγγύης. Στρατὸς ὁ ὁποῖος καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης
θὰ ὑπερασπίζεται τὴν χώραν ἀπὸ τοὺς παντοει-
δεῖς ἐσωτερικοὺς ἐχθροὺς της. Διότι ἐχθροὺς
δὲν ἔχομεν μόνον εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν δυ-
στηχῶς, ἀλλ' οὔτε καὶ μόνον πέραν τῶν ὁρίων
τῆς πατρίδος μας. Ἐχθροὺς ἔχει ὁ ἄνθρωπος
ἀφ' ἧς στιγμῆς γεννηθῇ ἀκόμη: Τὰς ἀδυνα-
μίας καὶ τὰς ἀμαρτίας καὶ τὴν ἀμάθειαν καὶ
τὴν ἀπερισκεψίαν τῶν γονέων του ὡς βρέφος.
Τὸ κακὸν παράδειγμα, τοὺς ἀτελεῖς ὄρους τῆς
υγιεινῆς καὶ τοὺς μυρίους κινδύνους τοῦ περι-
βάλλοντος ὡς νήπιον καὶ ὡς παιδί καὶ ὡς ἔφη-
βος. Τὰς ἀθλιότητας τῶν παιθῶν καὶ τοὺς διω-
γμοὺς τῆς τύχης εἰς πᾶσαν τῆς ζωῆς περίοδον.
Ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοὺς ποῦ ἐλαττώνουν τὸν
πληθυσμὸν καὶ δημιουργοῦν γενεὰς ἐκφυλῶν θὰ
προασπίσῃ ἐν καιρῷ εἰρήνης τὴν χώραν μας ὁ
Πατριωτικὸς Σύνδεσμος τῶν Ἑλληνίδων.

Ἡ ἑορτὴ τῆς ἐπισημοῦ ἐναρξέως τῶν ἐργασιῶν τοῦ πατριωτικοῦ συνδέσμου

Ὁραία καὶ ἐπιβλητικὴ ἐγένεν εἰς τὴν μεγά-
λην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου
ἡ ἑορτὴ τῆς ἐπισημοῦ ἐναρξέως τοῦ Πατριω-
τικοῦ Συνδέσμου. Παρέστησαν αἱ Α. Μεγαλειό-
τητες ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα μετὰ τοῦ
Διαδόχου, τοῦ Πρίγκιπος Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς
Πριγκιπίσσης Ἑλένης, ὁλόκληρον τὸ Ὑπουρ-
γικὸν Συμβούλιον, ἡ Αὐλὴ, οἱ Βουλευταὶ μετὰ τῶν
κυριῶν των, αἱ λοιπαὶ ἀνώτατα ἀρχαὶ τοῦ Κρά-
τους τὰ μέλη τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου καὶ
αἱ Πρόεδροι τῶν γυναικείων Σωματείων.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν
μὲ μικρὰν προσφώνησιν ἐξῆρε τὸν σκοπὸν τοῦ
Συνδέσμου, ἐπέλεξε τὸ ἐγκώμιον τῆς Α. Μ. τῆς
Βασιλίσσης ὡς ἰδρυτριάς αὐτοῦ καὶ ἐπεκαλέσθη
τὰς εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου εἰς τὸ ἔργον.

Μετ' αὐτὸν ἡ κ. Αἰζ. Λασκαρίδου ἔκαμε
γενικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἔργου, ἡ κ. Κ. Παρρέν
ἀνέπτυξε τὰ τοῦ σκοποῦ τῶν διαφόρων τμημά-
των, ὁ κ. Κοσσιδῆς ὠμίλησε περὶ τῶν σχέσεων
τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου μετὰ τοῦ Ἐρμηνοῦ
Σταυροῦ καὶ ὁ κ. Ν. Μακκᾶς, ἀντιπρόεδρος
τοῦ Ἐρμηνοῦ Σταυροῦ ἐξῆρε τὰ τῆς συνεργα-
σίας ταύτης, ζητωκραυγᾶσας ἐν τέλει ὑπὲρ τῶν
βασιλέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουρ-
γὸς κ. Τριανταφυλλᾶκος ὠμίλησεν ἐξ ὀνόμα-
τος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, συγχαίρων
καὶ ἐνχαριστῶν τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν διὰ
τὸ μέγα καὶ ἐθνικὸν ἔργον τοῦ Συνδέσμου καὶ
ὑποσχόμενος τὴν ὑλικὴν καὶ ἐθνικὴν συνδρομὴν
τῆς Κυβερνήσεως πρὸς εὐδόωσιν αὐτοῦ.

Εἰς ἄλλην στήλην δημοσιεύομεν τὸν λόγον
τῆς Γεν. Γραμματέως κ. Παρρέν, διὰ τοῦ ὁ-
ποίου ἀναπτύσσονται λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὸν
Σύνδεσμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγγράφονται μέλη
μὲν ἄνδρες ἢ γυναῖκες ἀδιακρίτως μὲ ἐτησίαν
εἰσφορὰν δρ. 10, συνδρομηταὶ δὲ καὶ συνδρο-
μητριά, μὲ ἐτησίαν εἰσφορὰν ἀπὸ 1—10 δρ.

Ἡ κ. ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΜΠΕΝΑΚΗ (Ἀντιπρόεδρος τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων)

Ἡ κ. ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΜΠΕΝΑΚΗ

Ἐάν εἰς τὸν εἰρηνικὸν στρατὸν τῆς Βασιλί-
σσης Σοφίας ὑπῆρχαν τίτλοι, αἱ ἀντιπρόεδροι θὰ
ἔπρεπε νὰ ὀνομάζωνται ὑποστράτιγοι. Ἡ κ.
Βιργινία Μπενάκη ἐκέρδισε τὸν βαθμὸν της μὲ
ἐργασίαν καὶ δράσιν χρονολογουμένην ἀπὸ δε-

κάδων ἐτῶν καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ εἰς
τὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν ἐδῶ ἐγκατάστασιν τῆς οἰ-
κογενείας της.

Ἰδρύτρια καὶ Πρόεδρος τῆς Φιλοπτώχου
Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν,
ἰδρύτρια καὶ Πρόεδρος τοῦ ἐκεῖ Ὀρφανοτροφείου
τῶν θηλέων, τοῦ ὁποίου τὸ θαυμάσιον κτίριον

ὀφείλεται εἰς τὴν γενναιοδορίαν της, ὡς καὶ τοῦ ἐκεῖ Συσσιτίου τοῦ ὁποίου ἐπίσης ὑπῆρξεν ἰδρύτρια καὶ Πρόεδρος, Πρόεδρος καὶ ἰδρύτρια τοῦ ἐκεῖ Ἀσύλου πρὸς προστασίαν τῶν κοριτσιῶν, τὰ ὁποῖα μεταβαίνουν ἐκεῖ ἀπροστάτευτα δι' εὑρεσιν ἐργασίας, πρωτεργάτις καὶ γενναία χορηγὸς κάθε καλοῦ ἢ κ. Μπενάκη θὰ εἶχεν ἤδη τίτλους ἐπαρκεῖς ἐκ τῆς παλαιότερας δράσεώς της, ὅπως καταλάβῃ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἀντιπροέδρου τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐδῶ ἐγκατάστασίν της ἡ κ. Βιργινία Μπενάκη ἔθεσεν ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὴν ἀλτροϊστικὴν ἐργασίαν της. Ἀντιπρόεδρος τῆς μεγάλης ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία ἰδρύθη κατὰ τὸν πόλεμον, μετέβαλε τὸ σπῆτι της εἰς ἐργαστήριον ἐνδυμάτων καὶ μαλλίνων διὰ τὸν στρατόν, ὑπῆρξεν ἡ πρωτοεργὸς τῆς διὰ συσσιτίου συνδρομῆς τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐπιστράτων, ἴδρυσεν τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Ἁγίας Ἐλένης, διὰ τοὺς ἀσθενεῖς τῶν οἰκογενειῶν τῶν, τὸ ὁποῖον ἐξακολοθεῖ νὰ λειτουργῇ καὶ μέχρι σήμερον καὶ τοῦ ὁποίου καὶ αὐτὸν τὸν ρουχισμόν κατεσκεύασε μόνη. Διὰ τοὺς πρόσφυγας ἡ κ. Μπενάκη ὑπῆρξε μεγάλη εὐεργέτις. Εἰς δεκάδας χιλιάδων ἀνέρχονται τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ἀσπρόρουχα, τὰ ὁποῖα κατεσκευάσθησαν δι' ἐξόδων της καὶ διετέθησαν ὑπὲρ τῶν προσφύγων. Ὅλες ἡ πτωχὲς τῆς Κηφισιάς καὶ τοῦ Μαρουσιοῦ εἰργάσθησαν ὅλον τὸ ἔξάμηνον τοῦ παρελθόντος θέρους πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐνδυμασιῶν τῶν προσφύγων.

Μὲ ἀυτὰ τὰ ἐφόδια τῆς εὐποιίας καὶ ἀλτροϊστικῆς δράσεως εἰσέρχεται ἡ κ. Βιργινία Μπενάκη εἰς τὸν Πατριωτικὸν Σύνδεσμον, δικαίως μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ πολύτιμος παράγων ἐπιτυχίας εἰς τὸ ἔργον τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑΝ ΤΗΣ Δ^ΟΣ ΕΛΜΙΝΑΣ ΖΑΝΝΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ PIERRE DE COULEVAIN

Τὰ δύο πρῶτα της μυθιστορήματα ἐθανυμάσθησαν διὰ τὴν βαθεῖαν ψυχολογίαν της γυναικείας καρδίας, διὰ τὴν λεπτολόγον ἀνάλυσιν τῆς ψυχῆς τῆς Ἀμερικανίδος, διὰ τὴν στερεὰν ἠθικὴν τῶν βάσιν, ἡ ὁποία ἀποκλείει τὴν εὐτυχίαν τῆς γυναικὸς ὅσον καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἔξω τῆς συζυγικῆς ἐστίας, διὰ τὴν ἐμβριθειάν των καὶ τὸ γοργὸν καὶ οὐδόλως κουραστικὸν ὕφος των. Ἡ γενικὴ περιέργεια καὶ ἐκπληξιστὰς

ὁποίας ἐπροκάλεσαν ἦσαν τόσοσιν μεγαλείτεροι καθ' ὅσον ὁ συγγραφεὺς ἦτο πρωτόπειρος καὶ ἀγνώστου φύλου. Εἰς τὸ Sur la Branch περισσότεροι αἰσθηματικότητες καὶ ἀπιθανότητες, ἀλλ' ὁποῖα βαθεῖα μελέτη τῶν αἰσθημάτων τῆς ἡρωίδος τῆς τόσοσιν σκληρῶς δοκιμασθείσης! Εἰς τὸ ἔργον αὐτό, ἡ συγγραφεὺς ἀποδεικνύει τὴν ἔκτασιν τοῦ πνεύματός της· ἐπωφελείται τοῦ ἐνδιαφέροντος εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς κρατεῖ τὸ μυθιστόρημα διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ χωρὶς νὰ μᾶς κουράσῃ ζητήματα γενικὰ, νὰ μᾶς διδάξῃ, νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ πρὸς τὴν πρῶσιν καὶ τὸ φῶς.

Ἡ Ile Inconnue εἶνε ἐκτενὴς μελέτη τῆς Ἀγγλίας, τὸ Autour de la vie θίγει ζητήματα κοινωνικὰ καὶ φιλοσοφικά, τὸ Roman Merveilleux εἶνε τέλος τὸ δόγμα τῆς πίστεώς της.

Τὸ ὕφος τῆς Pierre de Coulevain εἶνε εὐχάριστον, βραχὺ, χωρὶς κατάχρησιν ἐπιθέτων, ἀλλὰ πολὺ χρωματισμένον καὶ ζωντανόν, πραγματικῶς ἀμίμητον εἰς τὸν διάλογον· χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ ἐξηγήσω τὴν αἰτίαν, μὴ κάμνει τὴν ἐντύπωσιν ὕφους μᾶλλον ἀνδρικοῦ παρά γυναικείου.

Ἡ πρωτοτυπία ἔγκειται εἰς τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον πραγματεύεται τὰ θέματά της· εἶνε μυθιστοριογράφος, ἐν τούτοις τὸ κυρίως μυθιστόρημα παίζει ἐλάχιστον μέρος εἰς τὰ ἔργα της. Μελετᾷ τοὺς ἐθνικοὺς χαρακτήρας, ἐξετάζει τὰ κοινωνικὰ ζητήματα, ἐκφέρει μὲ θάρρος τὰς φιλοσοφικὰς τῆς ιδέας· καὶ ἐν τούτοις, δὲν ἔχει τὸ μονότονον ὕφος τῶν λαογράφων, δὲν φαίνεται νὰ διδάσκῃ πομπωδῶς ἀπ' ἀμβωνος ὡς οἱ κοινωνιολόγοι, οὔτε μεταχειρίζεται τὰς δυσνοήτους καὶ μυστηριώδεις ἐκφράσεις τῶν φιλοσόφων.

Εἰς τὸ τελευταῖον της σύγγραμμα, εἰς τὸ Roman Merveilleux ὅπου συνεκέντρωσε ἴλας τὰς δυνάμεις της, διὰ νὰ διαβάσῃ τὴν ζωὴν, τὸ θαυματουργὸν αὐτὸ βιβλίον, πρὸ τοῦ ὁποῖου παρερχόμεθα ὡς τυφλοί, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶμεν, ἡ Pierre de Coulevain κατακρίνει καὶ ψέγει τὴν ἀδιάκριτον περιέργειαν τοῦ κοινού, ἡ ὁποία δὲν σέβεται οὔτε αὐτὰ τὰ ἰδιαίτερα μυστικὰ τῶν συγγραφέων καὶ ποιητῶν.

Ὁ συγγραφεὺς, ὅστις εἶχε γίνε ἐνδοξος δὲν ἀνήκει πλέον εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἀλλ' εἰς τοὺς χρονογράφους, τοὺς δημοσιογράφους, τοὺς βιογράφους ὡς ὁ κοινότερος τῶν ἐγκληματιῶν. Ἐπειδὴ ἔγραψε μερικοὺς τόμους, τὸ κοινὸν νομίζει ἔτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γνωρίσῃ τὸ παρελθόν του, τὸν χαρακτήρα του, τὰς προτιμήσεις του. Ὅταν δὲν ζῇ πλέον, καὶ δὲν δύναται νὰ

Ἡ κ. ΙΟΥΛΙΑ ΣΤΡΕΪΤ (Ἀντιπρόεδρος τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων)

ἀμνηθῇ κατὰ τῆς παιδαριώδους αὐτῆς περιεργείας, τὰ μυστικά του συρτάρια ἀνοίγονται, ἡ ἰδιαίτερα του ἀλληλογραφία ἐρευνᾶται, αἱ ἀδυναμίαι του, αἱ μικρότητες του δημοσιεύονται ἀνευ οἴκτου. Οἱ φίλοι του καὶ αὐτοὶ οἱ συγγενεῖς του γίνονται συνένοχοι τῆς βεβηλώσεως αὐτῆς.

Αἱ πολιτισμέναι κοινωνίαι μας δὲν γνωρίζουν ἀκόμη νὰ σέβωνται τοὺς νεκρούς. Ἀποκαλυπτόμεθα πρὸ τοῦ νεκροῦ σώματος καὶ ἡ χειρονομία εἶνε ὡραία· ἀλλὰ προσβάλλομεν, χωρὶς νὰ διστάσωμεν, τὴν ψυχὴν τὴν πάντοτε ζῶσαν. «Ἐπρεπε νὰ ὑπάρχουν νόμοι, λέγει τέλος, οἱ ὁποῖοι νὰ τιμωροῦν τὴν βεβήλωσιν τῆς ζωῆς, ὅπως τιμωροῦν τὴν βεβήλωσιν τοῦ τάφου».

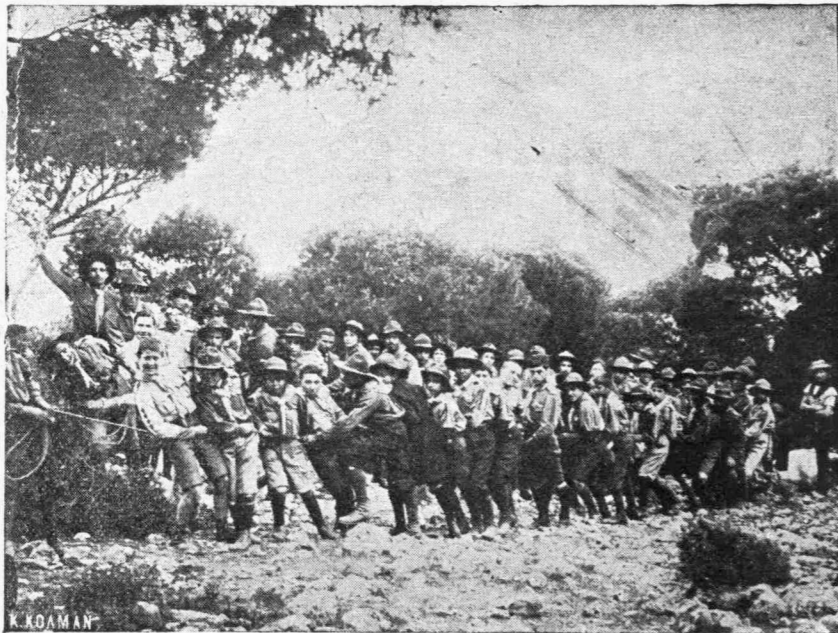
Εὐκόλως ἐννοεῖ τις ὅτι ἡ γυνὴ ἡ ὁποία ἔγραψε τὰ ἀνωτέρω, εἰμπορεῖ νὰ ἔδωκε εἰς τὸ κοινὸν τὴν πνευματικὴν της ἐργασίαν, τὰς σκέψεις της, τὰ αἰσθημάτων της, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἐπέτρεψε κατ' οὐδένα λόγον, νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν ἰδιαίτεραν

της ζωὴν ὡς γυναικός. Μετὰ τὸν θάνατόν της, αἱ δύο Ἀγγλίδες φίλαι της, τὰς ὁποίας κατέστησε κληρονόμους της, ἐτήρησαν πιστῶς τὴν ἰδίαν ἐχεμύθειαν.

«Δὲν ἐπήγε εἰς τὴν Ρώμην... ἔπεσε ἀπὸ τὸ κλαδί, ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ μέρους, ὅπου ὁ Ἐδουάρδος Γίββων ἐτελείωσε τὴν «Παρακμὴν καὶ πτώσιν τῆς Ρωμαϊκῆς Ἀυτοκρατορίας». Ἡ ρητὴ της ἐπιθυμία εἶνε νὰ μείνῃ ἀγνωστος· ὅπως τὸ ἐπανελάμβανε συχνά, τὰ ἔργα της μόνον ἀνήκουν εἰς τὴν κριτικὴν καὶ εἰς τὴν περιέργειαν».

Ἡ κ. ΙΟΥΛΙΑ ΣΤΡΕΪΤ

Δὲν ἐργάζεται διὰ πρῶτην φορὰν εἰς σωματεῖον μὲ πολυσευειδῆ δράσιν ὡς ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος. Εὐθύς μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897 ἡ κ. Ἰουλία Στρέϊτ ἐξελέγη γενικὴ γραμματεὺς τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, εἰς τὴν ὁποίαν

ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΛΣΚΟΥΜΕΝΟΝ

καὶ εἰργάσθη μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὴν ἐνεργητικότητα, συνδυασμένη μὲ μόρφωσιν σοβαρὰν καὶ γνώσεις πολλὰς, ἀρετὰς κληρονομικὰς τοῦ Φαναριωτικοῦ Οἴκου Καραθεοδωρῆ, εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκει.

Ἡ κ. Ἰουλία Στρέϊτ, κατέχευται εἰς τὸν ἀγῶνα μὲ δυνάμεις ἀκαμαίας καὶ μὲ τάσεις δρασεως, ὡς ἀπέκτησεν εἰς τὰς μεγάλας εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας, εἰς τὰς οποίας ἔζησε πολὺ ὡς κόρη διπλωμάτου, ἀλλὰ καὶ ὡς σύζυγος ἐνὸς τῶν μᾶλλον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διακριθέντων Ἑλλήνων διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων.

Ἀντιπρόεδρος τοῦ Γενικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἡ κ. Ἰουλία Στρέϊτ εὐρίσκεται εἰς τὴν θέσιν της, συνδιάζουσα ἀντίληψιν ἰσχυρὰν μὲ πόθον πατριωτικὸν ὅπως συντελέσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ἐντελεστέραν προαγωγὴν τοῦ ἔργου τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων εἰς τὸ ὅποιον προσήλθον συνεργάτιδες ἐκ τῶν γνωστότερων διὰ τὴν εἰς τὴν παρελθόν ὥραϊαν καὶ ἐθνικὴν δρασίαν των.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

(Συνέχεια)

Ὁ Στέφανος δὲν ἐφάνετο νὰ εἶναι ἀπολύτως τῆς γνώμης τῆς μητέρας του, ἀν καὶ κατὰ βᾶθος εἶχε σχεδὸν τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ διήγημά του ἦτο ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποῦ εἶχαν γραφῆ. Ἐπῆρε τὸ περιοδικόν, ἐζήτησε τὸ γραμματάκι του εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα καὶ μελαγχολικὸς διὰ τὸ κατρακύλισμα αὐτὸ εἰς τὴν κοινὴν δι' ὅλους στήλην, ἔβλεπε τὸ γράμμα τῆς μικρᾶς εἰς τὴν τσέπην του καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ἡ μητέρα του ἀπὸ λεπτότητα ἐφάνη ὡς νὰ μὴν εἶχε ἀντιληφθῆ τίποτε.

Ἐξω ἔβρεχε λάσπη. Τόσο ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο θαλὴ, ὥστε ἡ σταλαγματιὰς τοῦ νεροῦ καὶ πρὶν νὰ πέσουν ἀκόμη στὸν δρόμον ἐφάνοντο στακτιὰς καὶ βρώμικες. Δὲν εἶχε νυκτώσει ἐντελῶς, ἀλλὰ οἱ στενοὶ δρόμοι, τὰ ψηλὰ σπίτια καὶ τὰ πυκνὰ σύννεφα ἔκαναν μιὰ τεχνητὴ νύκτα, βρεσιὰ, πληκτικὴ. Ψάχνοντας σχεδὸν εἰς τὴν κάμαρά του ὁ Στέφανος ἐρρίχθη εἰς τὸ ντιβάνι του, μὲ μιὰ δυσθυμία, ὡς νὰ εἶχε βουτηχθῆ καὶ ἡ ψυχὴ του εἰς τὴν σκοτεινὴν γύρω ἀτμοσφαῖραν. Δὲν εἶχε ἀνοίξει τὸ

Ο ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ

γράμμα της μικρῆς του φίλης μπροστά εἰς τὴν μητέρα του, καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμι νὰ ἀνάψῃ τὸ φῶς καὶ νὰ διαβάσῃ τί τοῦ ἔγραψεν. Ἐφοβεῖτο μήπως καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἐπερίμενε καμμιά ἀπογοήτευσις. Ὅσο ἐσκοτείνιαζεν, ὅσο ἡ βροχὴ ἐδυναμώνεν ἐξω εἰς τὰ βρώμικα καλδιρίμικα, τόσο ἐγίνετο περὶ δύσθυμος. Ἐξαφνα μιὰ δυνατὴ ἀστραπὴ ὤρμησε σὰν λάμπα φλογισμένη ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἐφώτισε κυκλωτερὰ τὴν κάμαρα, καὶ τὸ σπῆτι ἐτράνταξεν ἀπότομα ἀπὸ τὸ ἀστροπελέκι ποῦ με τρομερὸ συμπυροκροτισμὸ ἔπετεν ὀλίγα σπῆττα περὶ μακριά.

Παναγιῆ μου, ἀκούσθηκε νὰ φωνάζῃ ἡ γρατῆ κ. Ζαχῆ.

Κύριε ἐλέησον, ἐφώναζε καὶ ἡ καμαριέρα ποῦ ἀνέβαινε τὴν στιγμὴ ἐκείνη τῆς σκάλες τῆς κουζίνας. Καὶ ἀπ' ὀπίσω τῆς ἡ μαγειρίσσια, καὶ ἕνας μικρὸς ὑπηρετάκος, ὤρμησαν ἐπάνω σταυροκοπούμενοι. Ἄλλ' ἡ ἀστραπὴ ἔσχιζε πάλι τὸ σκότος καὶ ἄλλη φοβερὴ βροντὴ ἐτράνταζε συθέμελα τὸ σπῆτι. Τὰ τζάμια τῆς τραπέζιας μετὰ τὸ τράνταγμα αὐτὸ ἀνοιζαν, σὰν ἕνα ἀόρατο χέρι νὰ τὰ ἔσπρωξεν ὄλα μαζὴ ἀπ' ἐξω, ἐκτύπησαν ὀρμητικὰ στοὺς τοίχους καὶ ἔπεσαν ἔπειτα μετὰ ἕνα τρομερὸ καὶ μυριόκτυπο τσάκισμα σὲ χίλια κομμάτια, ἄλλα στοὺς πάτωμα, καὶ ἄλλα ἐπάνω σὲ καναπέδες καὶ πολυθρόνες. Οἱ ὑπηρετῆται ὤρμησαν νὰ προλάβουν τὴν καταστροφὴν, ἀλλ' ἦτο ἀργά. Ἡ καμαριέρα μόνον ἔκοψε τὸ χέρι τῆς, καὶ ὁ μικρὸς ὑπηρετῆτης ἔπεσε κάτω γιατί τὸ τζάμι τῆς τραπέζιας τοῦ ἤλθε κκτάμουτρα, τὴν στιγμὴν ποῦ ὤρμησε νὰ τὸ κλείσῃ.

Ὁ Στέφανος ἔτρεξε στὴ μητέρα του, ἀνήσυχος. Ἦτον ἡ μόνη ποῦ εἶχε μείνει εἰς τὴν θέσιν τῆς εἰς τὸ μικρὸ του γραφεῖο καὶ ἀπελάμβανε τὴν μεγαλοπρεπῆ μανίαν τῆς φύσεως. Ἡ καταιγὶς τῆς ἐνθούμιζε τὰ Ἐλβετικὰ βουνὰ μετὰ τοὺς τρομεροὺς κεραυνούς καὶ τοὺς ὀρμητικὸς καταρράκτας των, τὰ βουνὰ ποῦ ἐμισοῦσε ὅσον ἦτο ἐκεῖ καὶ ποῦ ἐνοσταλοῦσε συχνὰ μέσα εἰς τὸ σταχτὶ τσιρτσιρισμα τῆς φθινοπωρινῆς Πολίτικης βροχῆς.

Μετὰ τὸ σπάσιμο τῶν τζαμιῶν ἡ μπόρα ὤρμησε ἀκράτητα μέσα εἰς τὸ σπῆτι, καὶ ἡ ἀστραπὴ σὰν ἐξαφνικὴς φωτοχυσίαι, ἐσπάζον ἡ μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης τὸ σκότος τῶν δωμάτων. Τὰ χαλιὰ, οἱ μπερτέδες, τὰ ἐπιπλα ἐδέχοντο τὸ ὀρμητικὸ ράντισμα τῆς βροχῆς.

Γιατὶ τὰ παράθυρα κατὰ τὴν παλιὰ Πολίτικη συνήθειαν δὲν εἶχαν παραθυρόφυλλα, ἀλλὰ μόνον τζάμια. Ρεύματα ἀέρος ὑγροῦ ἐκυκλοφοροῦσαν παντοῦ καὶ ὁ Στέφανος ἀνήσυχος γιὰ

τὴν μητέρα του ἔτρεχεν εἰς ὄλα τὰ δωμάτια διὰ νὰ τὴν ἐξασφαλίσῃ κἀπου.

Ἡ νενὴ του εἶδε διαταγὰς, σαστισμένη, τρομαγμένη: Ἐκκρῶστε τὰ χαλιὰ, ξεκρεμάστε αὐτὸν τὸν μπερντέ, τραβήξτε ἐκεῖνο τὸν καναπέ. Δὲν βλέπετε πῶς μὴ σκεψε.»

Ἡ μαγειρίσσια εἶχε φέρει ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦ νέου ἕνα κερὶ ἀναμμένο, ἀλλὰ ἕνα δυνατὸ φύσημα ἀέρος τῶσβυσε κι' αὐτό.

Ἀνάψτε τὴν λάμπα, ἐφώναζεν ἡ νενὴ. Ποῦ εἶσαι Μαριγώ, φέρε σπῆττα. Τὰ δικὰ μου μούσκεψαν.

Ἡ καμαριέρα τρέχουσα μετὰ ὀρμὴν ἐσκούντισε χωρὶς νὰ θέλῃ τὴν γρατῆν κυρίαν, ἡ ὁποία νευρωμένη ἀπὸ τὴν κατάστασιν ἤρχισε νὰ τὴν ὑβρίζει. «Στραβὴ εἶσαι! δὲν βλέπεις; ζῶν! παρ' ὀλίγον νὰ με ρίξῃς κάτω.»

— Μὰ πῶς θέλετε νὰ βλέπω, μέσα σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι! Ὁ ὑπηρετάκος ἐν τῷ μεταξύ εἶχε σκαρφάλωσει ἐπάνω εἰς ἕνα τραπέζι γιὰ νὰ ξεκρεμάσῃ ἕνα μπερντέ. Ἡ λάμπα εἶχεν ἀνάψῃ καὶ ἡ κ. Ζαχῆ μητέρα εὐθύς ποῦ τὸν εἶδε ἐπάνω εἰς τὸ πολυτίμο ἀπὸ ἀσπίου τραπέζι, ὤρμησε μετὰ φωνῆς ἀγρίας: «Πάει τὸ τραπέζι. Κατέβη, γκοεμίσου, γλήγωρα.»

«Στέφανε, ποῦ εἶσαι; Παναγιῆ μου δὲν ἔρχεσθε νὰ βοηθήσετε.» Ὁ Στέφανος κατέβηκεν ἀπὸ τὸ δεύτερο πάτωμα, ποῦ εἶχεν ὄποι; δὴποτε ἐξασφαλίσῃ τὴν μητέρα του ἀπὸ τὰ ρεύματα. Ἐτρεξεν εἰς τὴν τραπέζια, καὶ ἐζήτησε νὰ ἀπομακρύνῃ καὶ τὴν νενὴ του ἀπὸ τὴν τρομερὰν νεροποντὴν. Ὁ κ. Ζαχῆ τῆς ἐφώναζε. Πήγαινε ἐπάνω μαζὴ μετὰ τὴν μητέρα. Ἐκεῖ εἶναι ἀναμμένα, ζεστά.

Δὲν μπορῶ ν' ἀφήσω τὸ σπῆτι νὰ βουληάξῃ εἶπεν ἡ γρηὰ μετὰ κκιάν. Ἐγὼ ἔχω φάει τὴ ζωὴ μου, μ' αὐτὸ τὸ σπῆτι καὶ τὸ πονῶ. Δὲν εἶμαι ξένη μέσα ἰδῶ.»

Εὐτυχῶς ἡ βροχὴ ἔπαυσεν ἔξαφνα, ἀπότομα. Τὰ χαλιὰ εἶχαν σηκωθῆ, οἱ μπερντέδες μόλις εἶχαν ραντισθῆ ἀπὸ τὴν σκόνην.

Ὁ οὐρανὸς ἐξω εἶχε ξεσκεπασθῆ ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ μερικὰ ἀστρα ἄρχισαν νὰ φαίνωνται στὰ ὕψη, σὰν μικροὶ φωτεινοὶ φεγγίτες ποῦ ἔστελναν τὸ φῶς των εἰς τὴν γῆν. Μία λουλακιά λουρίδα τοῦ οὐρανοῦ ἐφαίνετο μόλις ἀπὸ τὰ παράθυρα, σὰν κερφωμένη μετὰ διαμαντένια σκόρπια κερφάκια ἐπάνω εἰς τὴν στέγη τοῦ ἀντικρινοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ Στέφανος ἐκλείσθηκε στοὺς δωμάτιόν του ἀνάψῃ τὸ φῶς του, ἔβγαλε τὸ γραμματάκι τῆς Ἄννας ἀπὸ τὴν τζέπη του καὶ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάσῃ. Μία μεγάλη συμπάθειαι γιὰ τὸ πτωχὸ καὶ ἀπονήρευτο παιδί ποῦ τοῦ ἔγραφε μετὰ

τοια ἀφέλεια ἐμκλάκωσε τὴν ψυχὴ του. Ὅταν ἐδιάβασε καὶ πάλι τὸ γράμμα ἐπρόσεξε ξεχωριστὰ εἰς τὴν παρομοίωσιν τοῦ ἀγριολουλουδιοῦ μετὰ τὴν μικρὴν τοῦ ἡρώϊδα. Ὁλόκληρο κόσμον λύπης καὶ παροπίνου ἐκρυβαν τὰ δυὸ τρία λόγια ποῦ ἐπερίγραφαν τὴν τύχην τῶν μικρῶν ἀνθρώπων ποῦ φυτρῶνουν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ βουνά. Σιγά, σιγά, ὅσον ἀνέλυε τὴν ιδέαν, τόσο εὕρισκεν ὅτι ἡ μικρὴ ἔλεγε περὶ δυνατὰ εἰς τὸ γράμμα τῆς τῆ ζωῆς τῆς, ἀπὸ ὅτι εἶχεν εἰπῆ αὐτὸς εἰς τὸ μικρὸ διήγημά του γιὰ τὴν δικὴν τοῦ ἡρώϊδα.

Μὰ ἔχει δύναμι στὴν πέννα του τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἐσυλλογίζετο. Καὶ ἔβλεπε τὴν ἰδικὴν του φιλολογικὴν ἀξίαν ἔξαφνα νὰ θαμπώνεται, νὰ λιγοστεύῃ. Τότε μόνον ἐκατάλαβε πῶς ὁ διευθυντῆς τοῦ Περιόδικου εἶχε δίκιο, νὰ τοῦ γράψῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐργασθῆ ἀκόμη γιὰ νὰ γίνῃ κἀτι Μπορεῖ νὰ γράψω μιὰ μέρα εἶπε μόνος του. Μὰ ἡ μικρὴ αὐτὴ εἶναι βέβαιον πῶς θὰ γίνῃ μεγάλη.

Μετὰ δειλὰ καὶ ἀβέβαια γράμματα, ἡ Ἄννα τοῦ ἐσημείωνε σὲ μιὰ ἀκρούλα τοῦ χαρτιοῦ τὴν διεύθυνσιν τῆς φίλης τῆς. Ἐκεῖ θὰ μπορούσε νὰ πᾶν τὸ γράμμα του μετὰ ἀσφάλειαν, διότι καὶ ἡ ἀλληλογραφία τῆς μητέρας τῆς διευθύνετο ἐκεῖ ἀπὸ φόβου μήπως παρὰ πρὸς εἰς τὴν πτωχογειτονεῖαν ποῦ ἐκατοικοῦσαν καὶ ποῦ δὲν ὑπῆρχε οὔτε ὄνομα δρόμου, οὔτε ἀριθμὸς.

Ὁ Στέφανος τῆς ἔγραψεν ἀμέσως.

«Τὸ γραμματάκι σου, ἄσπρο μου λουλουδάκι ἐφθασεν εἰς στιγμὴν τέτοιαν καταιγίδος καὶ τῶν στοιχείων καὶ τῆς ψυχῆς μου, ποῦ παρ' ὀλίγον νὰ παρὰσυσθῆ καὶ αὐτὸ μέσα εἰς τὴν γενικὴν τρικυμίαν.»

Καὶ θὰ ἦτον ἀδικο, γιατί θὰ ἔχανα τὴ μεγάλη χαρὰ, ἀλλὰ καὶ κἀτι σὰν ἐκπληξὴ καὶ σὰν θαυμασμὸ ποῦ ἐγέννησεν εἰς τὸ πνεῦμά μου. Ἐκπληξὴ, γιατί ἂν καὶ τόσο μικροῦλα, ὅμως ἔτσι χαριτωμένα καὶ ἐκφραστικὰ λές μετὰ λίγα λόγια πολλὰ πράγματα, ποῦ δείχνουν καὶ τὴν σκέψιν σου καὶ τὴν ψυχὴν σου μεγαλύτερη τῆς ἡλικίας σου. Θαυμασμὸς, γιατί σὲ αἰσθάνομαι μέσα εἰς τοὺς μικροὺς καὶ ταπεινοὺς ποῦ θέλουν νὰ δαμάσουν τὴν ψυχὴν σου, ὑπερήφανη τόσο, ὥστε νὰ μὴν καταδέχουσαι νὰ ἐπαναλάβῃς ἔστω καὶ εἰς τὸν καλλίτερό σου φίλο, τὸ κακὸ ποῦ σοῦ ἔκαμαν.

Ἄλλως τε δὲν ἦταν καὶ ἀνάγκη. Ἦμουν καὶ ἐγὼ μαθητῆς καὶ εἶμαι ἀκόμη καὶ ξέρω ὅτι εἰς τοὺς μικροκόσμους τῶν σχολείων ὑπάρχουν ὄλες ἡ κακίαι ἀλλὰ καὶ ὄλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου τῶν μεγάλων.

Τὰ καλὰ εἶναι πάντα ὀλιγώτερα, ἀλλὰ ὄ-

πάρχουν. Μὴν προσέχῃς, ἀγαπημένο μου λουλουδάκι, εἰς τὰ κακά, ἀλλὰ κτύπα τα κατὰ κέφλα ὅταν σὲ ἐνοχλοῦν. Ἐτσι μόνον θὰ γίνῃς δυνατὴ καὶ θὰ νικήτῃς εἰς τὴν ζωὴν.

Μ' ἐρωτᾷς, ἂν ὅσοι μοῦ γράφουν εἶναι καὶ λίγο μάντεις. Ἡ ἐρώτησίς σου εἶναι χαριτωμένη, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀπάντησιν. Αἰσθάνομαι ὅτι καὶ σὺ ἀρχίζεις ἀπὸ τώρα νὰ μαντεύῃς. Καὶ εἰμπορῶ νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω μετὰ μίαν ἐρώτησιν μου. Δὲν ἀρχίσεις νὰ με γνωρίζῃς, νὰ με μαντεύῃς, ἂν καὶ εἴμεθα ἀγνωστοὶ καὶ τόσο μακριὰ;

Τὴν ἀπάντησιν λοιπὸν ποῦ ζητᾷς θὰ τὴν εὔρηξῃς μόνη σου, ἢ μάλλον θὰ τὴν αἰσθανθῇς ὀλιγώτερο τώρα, περισσότερον ἀργότερα.

Γράψε μου ἀμέσως, μικροῦλα μου, γιατί τὰ γράμματά σου ζωντανεύουν κἀτι πολὺ ὄμορφο καὶ δροσερὸ εἰς τὴν συνείδησιν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα μου.

Μὴ με λές Κύριε. Αἰσθάνομαι ὅτι εἶμαι κἀτι παραπάνω γιὰ σένα ἀπὸ ὅτι λέει ὁ ψυχρὸς αὐτὸς τίτλος. Ὁκῶρης βέβαια μόνη σου ἂν τὸ κεφαλάκι σου θελήσῃ νὰ σκεφθῆ λιγάκι, πῶς πρέπει νὰ λές τὸν ἀφωτισμένό σου φίλο

Στέφανο.

ΒΑΡΕΓΚΑ ΟΛΕΣΟΒΑ

Εἶχε κουδουνίσει ἡ Ἐλισσάβητ, καὶ εἶπεν εἰς τὴν ὑπηρετρίαν μετὰ κουρασμένην φωνήν: Πάρε τὰ φλιτζάνια Μάσσα· ἔπειτα ἐστράφη πρὸς τοὺς νέους:

— Ἀκούστε, παιδιὰ μου, ἐγὼ τώρα ἔχω ν' ἀσχοληθῶ μετὰ τὸ νοικοκυριὸν μου, καί... θὰ σὰς ἀφίσω εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἐφυγε, γελῶσα, ἐνῶ ὁ Ἰππόλυτος ἐσκέπτετο ὅτι θὰ τῆς ἔκαμε παρατηρήσεις διὰ τὸν τρόπον, μετὰ τὸν ὅποιον ἐφέρετο εἰς τὴν νέαν, ποῦ ἦτον τόσο χαριτωμένη, καὶ καὶ δὲν εἶχε διόλου ἀνάπτυσιν.

— Θέλετε νὰ πᾶμε μετὰ τὴν βάρκα; θὰ περπατήσωμε στοὺς δάσους καὶ ἔπειτα θὰ ἐπιστρέψωμεν γιὰ τὸ γεῦμα. Τί λέτε; Χαίρομαι ποῦ εἶναι καλὸς καιρὸς, καὶ ποῦ δὲν ἔμεινα σπῆτιμας. Ὁ μπαμπᾶς ὑποφέρει πάλιν ἀπὸ ἀρθρίτιδα, θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν περιποιουμαι, καὶ εἶναι τόσο παράξενος ὅταν εἶναι ἀρρωστος...

Ἐκεῖνος ἐκπληκτὸς διὰ τὴν τόσον εὐλικρινὴ ἐγωισμὸν δὲν ἀπήντησεν ἀμέσως. Ἐνθυμήθη τὴν ἀπόφασιν ποῦ εἶχε πάρει ἀπὸ γῆρας. Ἀλήθεια, δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ὑποπτευεταί ὅτι θέλει νὰ τὸν κατακτήσῃ. Κάθε ἄλλο παρὰ φιλαρέσκειαν ἐξέφραζαν τὰ λόγια τῆς. Ἐπειτα

γιατί να μη περάσω μίαν ημέραν μαζί της.
— Κωπηλατείτε; "Όχι; δεν πειράζει κωπηλατώ εγώ, είμαι δυνατή, και είναι τόσο ελαφρά ή βάρια. Έμπρός!

Κατέβηκαν εις τὸ πᾶρο. Τῆς προσέφερε τὸ χέρι του, ἀλλὰ ἤρνήθη. Δὲν εἶμαι κουρασμένη εἶπεν· "Ἐτσι μόνον θὰ μοῦ ἐμποδίζετε τὸ βᾶδισμα.

Ἐγκμογελοῦσε ἐνῶ τὴν ἔβλεπε μέσᾳ ἀπὸ τὰ γυαλιὰ του.

Τὸ βᾶδισμα τῆς Βάρεγκας ἦ-ον ἐλαφρὸ καὶ ἁρμονικόν. Μὲ τὸ ἕνα χέρι ἐκρατοῦσε τὴν ὀμπρέλα τῆς καὶ ἐκινουσε μὲ χροὶν τὸ ἄλλο, ἐνῶ τοῦ ἐδιηγεῖτο τῆς εὐμορφίας τῶν περιχώρων. Αὐτὸ τὸ χέρι γυμνὸ ἕως εἰς τὸν ἀγκῶνα, δυνατό καὶ μελγχροινὸ εἶλκε τὸ βλέμμα τοῦ Ἰππολύτου. Καὶ πάλιν εἰς τὰ σκοτεινὰ βᾶθη τῆς ψυχῆς του ἐγεννήθη μία ἀόριστος ἀνησυχία. Τί τὸν ἔσπρωχνε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν νεάν αὐτήν; καὶ ἀπκντοῦσε εἰς τὸν ἐκυτόν του: ἡ περιέργεια, ἡ ἐπιθυμία νὰ τὴν βλέπω.

— Νὰ τὸ ποτάμι. Κιθῆστε μέσᾳ στὴ βάρκα ὡς νὰ φέρω τὰ κουπιὰ. Καὶ ἔγεινεν ἄφικτος μέσᾳ εἰς τὴν προσινάδα.

Εἰς τὸ ἦτοχο νερὸ τοῦ ποταμοῦ τὰ δένδρα ἐκαθρεπτιζόντο μὲ τῆς κορυφῆς πρὸς τὰ κάτω, καὶ ἐφάνιντο πολὺ ὠραιοτέρᾳ ἔτσι, πρὸς ὅπως ἦσαν προχρηματικῶς μὲ τὰ ἀκκινόιστα κλαδιᾶ των, ποὺ ἀπλώνοντο ἐπάνω εἰς τὸ νερὸ καὶ τὸ ἔσκιαζαν.

Εἰς τὸ βᾶθος τῆς εἰκόνας μέσᾳ σ' τὸ ποτάμι ἐφάνη ἡ ὠραία ὀλόασπρη νεὰ μ' ἕνα χαρτενικὸν χαμόγελο εἰς τὸ πρόσωπον. Ὁ Ἰππόλυτος εἰζέυρε ὅτι ἦτο ἡ Βάρεγκας ἡ ὁποία εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὸ πᾶρο καὶ τὸν ἐκύτταζε, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ τὴν γοητεῖαν νὰ τὴν βλέπῃ.

Ρεμβάζετε; ἐφώνησε ἐκπληκτος.

Ποτὲ δὲν θὰ ἐπίστευα πῶς σὰς ἀρέσῃ νὰ ρεμβάζετε! ἔχετε τόσῳ σοβαρὸ ὄφρος... Θέλετε νὰ διευθύνετε σεις;

Ἡ βάρκα ἐκινήθη εἰς τὸ κοιμισμένο νερὸ καὶ μ' ἕνα κτύπημα τοῦ κουπιοῦ ἐγλύστρησεν ἐλαφρὰ ἔμπρός.

— Νὰ πάμε στὴν ἀντίθετη ὄχθη. Ἐδῶ ἔχει πολὺ σκιά, εἶπεν ἡ νεὰ, ἐνῶ ἐκωπηλατοῦσε. Μόνον ποῦ εἶναι ἀδύνατον τὸ ρεῦμα. Κρῖμα! Στὸ κτήμα τῆς θεῆς Λουσιίτης εἶνα τρομερό. Μοῦ πέρνει τὰ κουπιὰ ἀπὸ τὰ χέρια μου. Μὴ μέρν παρ' ὀλίγον νὰ σπάσῃ ἡ βάρκα καὶ βεβκίως θὰ ἐπνιγώμην.

— Δὲν θὰ ἦτον εὐχάριστο αὐτό, εἶπε σοβαρῶς ὁ Ἰππόλυτος,

— Καὶ γιατί; Δὲ φοβοῦμαι διόλου τὸν

θάνατον ἂν καὶ ἀγαπῶ τὴν ζωὴ. Ἴσως ἔχει ἐνδιαφέρον ἐκεῖ κάτω ὅπως καὶ στὴ ζωὴ.

— Καὶ ἴσως δὲν ὑπάρχει τίποτε ἐκεῖ κάτω εἶπε μ' ἕνα περίεργον βλέμμα.

— Πῶς δὲν ὑπάρχει τίποτε; ἐφώνησε μὲ πεποιθήσιν. Βεβκίως ὑπάρχει. Ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἀφίση νὰ φιλοσοφῇ ὡς τὴν κατὰλληλον στιγμὴν ὅπου θὰ τὴν διέκοπτε, διὰ νὰ τῆς ἀναπτύξῃ τῆς δικῆς του θεωρίας.

Εἶχεν περάσει τὴν πᾶρο, ἔμπρός των ἀπλώνοντο τὸ δάσος καὶ τὸ ποτάμι ἐφάνετο σὰν ἕνα κομμάτι ἀσάλι ποῦ τὸ ἐχώριζεν εἰς δύο.

— Δὲν ζεστένεσθε; ἠρώτησεν ἡ Βάρεγκας. Εἰς τὸ μέτωπό της κάτω ἀπὸ τὰ σγουρὰ κλαδιά της ἔλαμπαν μικρὰ σταγῶνες ὑδρῶτος.

— Σὰς παρακαλῶ, ἐφώνησε, δώστε μου τὰ κουπιὰ.

— Ἄ! "Όχι βέβκικ δὲν θὰ σὰς τὰ δώσω. Νομίζετε πῶς ἐκουράσθηκα; εἶναι ἐξευτελιστιλὸν γιὰ μένα. Μείνετε στὴ θέσι σας. Ἀλλως τε ἐφθάσκαμε πλέον καὶ θὰ πάμε νὰ περπατήσωμε.

Εἰς τὸ πρόσωπό της ἐφάνετο καθαρὰ ὅτι κατὰ τὴν ζήτησιν μαζί της ἦτο περιττὴ, καὶ ἐσκέφθη δυσχερεστῆμένος. Φαίνεται πῶς μὲ πέρνει γιὰ ἀδύνατον.

— Βλέπετε ἀπ' ἐκεῖ; εἶναι ὁ δρόμος ποῦ ὀδηγεῖ εἰς τὸ σπῆτι μας.

— Μένετε καὶ τὸν χειμῶνα στὴν ἐξοχή; — Μὰ φυσικὰ. Ἐγὼ διευθύνω ὅλες τῆς ἐργασίας στὸ σπῆτι.

— Καὶ δὲν βρύνεσθε ποτὲ; — Γιατί; Ἐγὼ τόσες ἀσχολίας εἰς τὸ σπῆτι! καὶ ὁ μόνος βοηθός μου εἶναι ὁ Νικένης εἶναι γέρω καὶ μεθ' ἀλλὰ ζεύρει καλὰ τὴ δουλιὰ του καὶ εἶναι δυνατός. Μὰς εἶναι πολὺ ἀφροσιωμένος. Καὶ ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ. Ἴσως ἐδικθάσατε ἕνα μυθιστόρημα ποῦ ὁ ἦρωας εἶναι ἕνας μαῦρος ἀξιωματικός, καὶ ἔχει κ' ἐκεῖνος ἕνα Νικῶν, τὸν Σαντί Κοκό;

— Δὲν τὸ ἐδικθάσατε, ὠμολόγησεν ὁ νεὸς σοφός.

— Πρέπει νὰ τὸ διαβάσατε, τὸν συνεβούλευσε. Εἶναι καλὸ βιβλίον. Ὅταν ὁ Νικῶν κάμνει ὅτι θέλω τὸν φωνάζω Σαντί. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐθύμωνα, ἀλλὰ μὴ μέρν τοῦ ἐδικθάσατε τὸ μυθιστόρημα, καὶ τώρα ζεύρει πῶς εἶναι κολακευτικὸ νὰ μοιᾶζῃ στὸν Σαντί Κοκό.

Ὁ Ἰππόλυτος τὴν ἔβλεπεν μὲ ἐκπληξιν καὶ περιέργειαν ἐνῶ τοῦ διηγεῖτο μὲ ζωηρότητα τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ Σαντί Κοκό.

— Καὶ τοὺς Ῥώσους συγγραφεῖς, Βάρεγκας Βασίλιεβνα, τοὺς ἐδικθάσατε;

— Ναι, μὰ δὲν μὲ ἀρέσουν, εἶναι κουραστικοί. Γράφουν πάντα γιὰ πράγματα ποῦ ζεύρω καλλίτερα ἀπ' αὐτούς. Δὲν ζεύρουν νὰ εὐρουν τίποτε ἐνδιαφέρον, καὶ σχεδὸν ὅλα ὅσα γράφουν εἶναι ἀληθινὰ.

— Καὶ δὲν ἀγαπάτε τὴν ἀλήθεια;

— Λέγω ἔμπρός σ' ὅλον τὸν κόσμον τὴν ἀλήθεια.

Εἶναι φυσικὸ μου, θέλετε νὰ τὴν ἀγαπῶ;

Πρὶν προφθᾶσῃ νὰ ἀπκνήσῃ, τὸν διέταξε:

— Στρίψατε ἀριστερὰ γρήγορα, ἐκεῖ στὴν βελανιδιά. Ἄ! τί ἀδέξιος ποῦ εἶσθε.

Δὲν ἐκατόρθωνε νὰ στρέψῃ τὴν βάρκα, ἂν καὶ ἐκινουσε μὲ δυσκολία τὸ κουπὶ μέσᾳ στὸ νερό.

— Δὲν εἶναι τίποτε εἶπε, καὶ ἔξαφνα ἐπίδηξεν ἔξω ἀπὸ τὴν βάρκα.

— Ὁ Ἰππόλυτος ἄφησε τὸ κουπὶ μὲ μίαν τρομαγμένην φωνήν, ἀλλὰ ἡ Βάρεγκας ἐστέκετο ἡσυχῇ εἰς τὴν ὄχθην, καὶ ἐκρατοῦσε τὴν ἀλυσίδα τῆς βάρκας εἰς τὸ χέρι.

— Σὰς ἐτρόμαξα; ἠρώτησε.

— Ἐνόμιζα πῶς ἐπέσατε στὸ νερό. Εἶπε σιγά.

— Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ πέσω; κ' ἔπειτα δὲν εἶναι βελθὸ αὐτὸ τὸ μέρος. Κυττάξτε τί ὠραῖο δάσος, εἶπε ὅταν ἦλθε κοντὰ τῆς ὁ Ἰππόλυτος. Ἐχετε τέτοια δάση στὴν Πετρούπολι;

Ἐνας στενὸς δρόμος ἀπλώνετο ἔμπρός των, ἀνάμεσᾳ εἰς τοὺς κορμούς τῶν δένδρων· καὶ πίσω ἀπὸ τὸ πυκνὸ φύλλωμα ἐφάνιντο κομμάτια ἀπὸ τὸν γαλανὸ οὐρανόν. Τὰ πουλιὰ διέκοπταν τὴν σιωπὴν τοῦ δάσους μὲ τὰ ζωηρά τους τραγούδια, καὶ δύο πεταλούδες ἐπετοῦσαν ἔμπρός των.

Ἐπερπατοῦσαν ἀργά, καὶ ἡ Βάρεγκας ἔλεγε μὲ ζωηρότητα,

— Δὲν μ' ἀρέσει νὰ διαβάξω γιὰ τοὺς χωρικούς. Τί ἐνδιαφέρον μπορεῖ νὰ εὐρη κανεῖς στὴ ζωὴ των; Τοὺς γνωρίζω καλὰ καὶ βλέπω πῶς δὲν τοὺς περιγράφουν ἀληθινὰ. Γράφουν πῶς εἶναι ἀξιολύπητοι καὶ ὅμως εἶναι ἀπλοῦστατα ἀνκνῆροι. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τοὺς λυπηθῆ κανεῖς. Ἐνα πρᾶγμα μόνον θέλου, νὰ σὰς κλέβουν, νὰ σὰς γελάσουν. Καὶ τί πονηροί. Ἄν εἰξεύρετε πόσο μὲ στενοχωροῦν κάποτε.

Ἦτο φανερόν ὅτι οἱ χωρικοὶ ἀπαχολοῦσαν πολὺ τὴν ζωὴν της, ὠμιλοῦσε μὲ μίσος δι' αὐτούς. Ὁ Ἰππόλυτος ἐξεπλάγη καὶ ἐπροτίμησε νὰ διακόψῃ αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν.

— Ὅμιλοῦσατε διὰ τοὺς Γάλλους συγγραφεῖς.

— Ἄ! ναι γιὰ τοὺς Ῥώσους δηλαδὴ. Οἱ ἦρωες τῶν Γάλλων εἶναι ἀληθινοὶ ἦρωες. Δὲν μιλοῦν οὔτε φέρονται ὅπως ὅλος ὁ κόσμος. Εἶναι γενναῖοι, εὐθυμοὶ, ἐρωτευμένοι, ἐνῶ οἱ δικοὶ μας ἦρωες εἶναι ἀπλοὶ ἀνθρωπάκοι, χωρὶς τόλμην, χωρὶς εὐμορφία, χωρὶς ὠραῖα αἰσθήματα, ὅπως οἱ ἀληθινοὶ ἀνθρωποὶ τέλος πάντων. Ἐνας Ῥώσος ἦρωας εἶναι κουτός καὶ ἀδέξιος, δικρκῶς σκέπτεται πράγματα ἀκτανότητα καὶ περνᾷ τὸν καιρὸν του νὰ οἰκτιρῇ ὅλον τὸν κόσμον, ἐνῶ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι τόσο ἀξιολύπητος. Ὀνειροπωλεῖ, ἔπειτα ὀμιλεῖ, κάμνει μίαν ἐρωτικὴν ἐξωμολόγησιν, κ' ἔπειτα ξαναρχίζει νὰ ὀνειροπωλῇ ἐν ὄσφ δὲν εἶναι πανδρευμένος... Καὶ ὅταν πανδρευθῇ, λέγει στὴν γυναῖκα του ἕνα σωρὸ ἀνοησίας κ' ἔπειτα τὴν ἐγκαταλείπει. Ὅταν διαβάξω ἕνα ρωσικὸ βιβλίον δὲν ἠμπορῶ νὰ λησμονήσω τὴν ἀληθινὴν ζωὴν, ἐνῶ στὰ γαλλικὰ βιβλία τρέμω γιὰ τοὺς ἦρωας, τοὺς λυποῦμαι, τοὺς μισῶ, κλαίω ὅταν πεθαίνουν, καὶ περιμένω μ' ἀνυπομονησίαν τὸ τέλος,

— Ὅθ ἠμποροῦσαν νὰ σὰς παρατηρήσω πολλὰ πράγματα εἰς αὐτό, Βάρεγκας Βασίλιεβνα, εἶπε ὁ Ἰππόλυτος.

— Λέγετε σὰς ἀκούω.

— Ὅθ ἦτο καλλίτερα ἂν ἐθαυμάζατε τοὺς ἀληθινοὺς ἦρωας, οἱ ὁποῖοι παλαίουν μὲ τὴν ζωὴν. Αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ κινοῦν περισσότερον τὸ ἐνδιαφέρον σας.

Ἡ Βάρεγκας δὲν ἀπήνησεν. Ἐκύτταζε μακρὰ ἔμπρός της. Ἐξαφνα εἶπε. Τί ὠραῖα ποῦ μιλεῖτε! ἔτσι μιλοῦν ὅλοι στὸ Πανεπιστήμιο; καὶ ἐξηκολούθησε χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντησιν: Πολὺ ὠραῖα μιλεῖτε, μ' ἀρέσετε.

— Σὰς ἀρέσω; ἠρώτησεν ὁ νεός.

— Ναι πολὺ, εἶπε: Μὰ γιατί ρωτᾶτε;

— Μὰ εἶναι φυσικὸ μοῦ φαίνεται. Ἐσεῖς εἶσθε γυναῖκα, ἐγὼ εἶμαι ἄνδρας, τῆς ἐξήγησε ὅσον ἠμποροῦσε ἡσυχώτερα.

— Καὶ τί μ' αὐτό; Δὲν ἔχετε σκοπὸ βέβκικ νὰ μὲ πανδρευθῆτε;

— Ποῖος ζεύρει; κ' ἔπειτα ἡ ἐπιθυμία νὰ ἀρέσῃ κανεῖς καὶ ἡ ἐπιθυμία νὰ πανδρευθῇ δὲν εἶναι τὸ ἴδιον πρᾶγμα. Τὸ ζεύρετε βέβαια;

Ἄρχισε νὰ γελά, καὶ τὸ γέλοιο αὐτὸ τὸν ἐπάγωσε. Ὡ! πῶς θὰ ἐταίριαζα γιὰ γυναῖκα σας! Ἄστετο θὰ ἦτον!

— Εἶσθα χαριτωμένη, εἶπε μὲ εἰλικρίνειαν.

— Ἐλάτε, δώστε μου καλλίτερα τὸ χέρι σας, περιπατεῖτε ἀργὰ καὶ θὰ σὰς τραβήξω. Εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιστρέψωμεν. Ἡ Ἐλισάβετ θὰ θυμώσῃ ἂν ἀργήσωμε γιὰ τὸ γεῦμα. Δὲν μοῦ λέτε ἐξηκολούθησε: Τρίτη εἶναι σήμερα;

Βέβαια! λοιπόν μετά τρεις μέρες θά ἔλθῃ ὁ μελαγχρινὸς κύριος.

— Ποιὸς εἶν' αὐτός, ποῦ εἶπατε πῶς θά ἔλθῃ;

— Ὁ Βενκόβσκυ. Τὸ Σάββατο θά ἔλθῃ σπῆτι σας.

— Ἄ, ναι, μοῦ μίλησε ἡ ἀδελφή μου.

— Σὰς μίλησε; Πέτε μου λοιπόν, πότε θά πανδρευθοῦν.

— Τί θέλετε νὰ πῆτε; γιατί θά πανδρευθοῦν; ἠρώτησε ἔκπληκτος ὁ Ἰσπόλυτος.

— Ὡ, Θεέ μου, δὲν τὸ ξεύρετε; Κ' ἐγὼ σὰς τὸ εἶπα! ἐφώναζεν ἀπελπισμένη. Σὰς παρκαλῶ κάμετε σὰν νὰ μὴν τὸ ξεύρετε, σὰν νὰ μὴν σὰς εἶπα τίποτε.

— Βεβαίως δὲν θά τῆς εἶπῶ τίποτε, ὑπεσχέθη. Ἡρόμην ἐδῶ διὰ κηδείαν καὶ φκίνεταί θά εὐρεθῶ σὲ γάμους. Δὲν μοῦ λέτε πῶς εἶναι αὐτός ὁ κύριος Βενκόβσκυ;

— Ὡ, εἶναι ἕνας μικρὸς κύριος, μελαγχρινός, μὲ πολὺ γλυκὸ ὄφρος. Ἔχει μικρὰ ματιὰ, μικρὰ μουστάκια, μικρὰ χέρια καὶ ἕνα μικρὸ βιολί. Ἀγαπᾷ τὰ μικρὰ αἰσθηματικὰ τραγούδια καὶ ὅταν τὸν βλέπω μοῦ ἔρχεται ἡ ἐπιθυμία νὰ τοῦ δώσω μικρὰς ζυλιές στὸ μικρὸ του πρόσωπο.

— Δὲν σὰς ἀρέσει βλέπω ὁ καυμένος Βενκόβσκυ.

— Οὐτ' ἐγὼ δὲν τοῦ ἀρέσω. Μισῶ τοὺς μικροὺς καὶ μετρίους ἀνθρώπους. Ἐνας ἀνδρὰς ὀφείλει νὰ εἶναι ψηλός, δυνατός, νὰ μιλῇ δυνατά, νὰ ἔχῃ μεγάλα φλογερὰ μᾶτια νὰ μὴ ξεύρῃ τί θὰ εἶπῃ ἐμπόδιον. Ὅταν θέλει ἕνα πρᾶγμα νὰ τὸ κάμῃ!

— Μὰ Βάρεγκα Βασίλιεβνα, ἐσεῖς μοῦ ἐπεριγράψατε ἕνα θηρίον. Τί μπορεῖ νὰ σὰς ἐλκύῃ σ' ἕνα τέτοιο τέρας;

— Δὲν εἶναι καθόλου τέρας, εἶναι ἀνθρώπος δυνατός. Οἱ ἀνδρὲς τῶρα ἔρχονται στὸν κόσμο μὲ ρευματισμούς, μὲ βῆχα καὶ ἕνα σωρὸ ἀρρώστειες. Τί παιδιὰ μποροῦν νὰ ἔχουν τέτοιοι ἀνδρὲς; Εἶναι σπουδαῖο ζήτημα. Αὐτοὶ οὔτε τὸ σκέπτονται. Δὲν ἀγαποῦν τίποτε. Δὲν ἀξίζουν τίποτε. Ἄν ἐπανδρευομένη μ' ἕνα τέτοιο θά τὸν ἔδερνα.

Τέλος πάντων, νὰ τὸ ποτάμι, ἐφώναξε χαρούμενη. Ἐκάθισαν πάλιν στὴν βάρκα ὁ ἕνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ἡ Βάρεγκα ἐκωπηλατοῦσε μὲ δύναμιν. Τὸ πᾶρκο ἐφάνη καὶ σὲ λίγο ἐφθασαν εἰς τὸ σπῆτι.

— Ἐσχασθήκατε στὸν περίπατόν σας, τοὺς εἶπεν ἡ Ἐλισάβετ.

— Ναι, καὶ πεινῶ τόσο ποῦ μπορῶ νὰ σὲ φάω. Καὶ ἐπῆρε τὴν Ἐλισάβετ ἀπὸ τὴν μέση

καὶ ἤρχισε νὰ τὴν γυρίζει μὲ εὐκολίαν, ἐνῶ ἐγγελοῦσε διὰ τῆς φωνῆς τῆς.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἡ Βάρεγκα ἔφυγε καὶ ὁ Ἰσπόλυτος ἐπῆγε νὰ ἴσυχάζῃ.

Ὅταν τὸν ἐφώναζαν νὰ πάρῃ τὸ τσάι ἡ ἀδελφή του τὸν ἠρώτησε.

— Πῶς σου ἐφάνηκεν ἡ Βάρεγκα;

— Χαρητωμένη ἀπῆντησε.

— Ναι; περίεργο... ἐνόμιζα ὅτι ἡ ἀμάθειά τῆς θά σ' ἐξέπληττε.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ εἰλικρινῶς σε πολλὰ ζητήματα ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ τῆς νέες καὶ ποζάρουν γιὰ ἀνεπιτυγμένους.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

Ὁ πατριωτισμὸς εἶναι τὸ ἐγγενέστερον τῶν αἰσθημάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ προχειρότερον εἰς ἐκμετάλλευσιν ὑπὸ τῶν φωνακῶν, τῶν ἀγυρτῶν καὶ τῶν ἐπιτηδείων παντὸς εἶδους. Ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ ὁ πατριωτισμὸς δύαται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρόσχημα πρὸς θεραπείαν καὶ τῶν ἰδιοτελεστέρων συμφερόντων ἐν τῇ φιλολογίᾳ ὑπὸ τὴν αἰγίδα του συχνότατα κρύπτεται ἡ στείροτης τοῦ πνεύματος καὶ πάσης φιλολογικῆς ἰδιοφυΐας ἢ ἑλλειψίς. Ἰδιαιτέρως παρ' ἡμῖν ἀμέσως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἐλληνικοῦ βασιλείου ἐδημιουργήθη παραλλήλως πρὸς τοὺς κλεινοὺς πετωματάδες τῶν ἐπαναστατικῶν κινήσεων σχολῆ πετωματάδων τῆς ποιήσεως ὑπὸ χεῖμαρρον μεγαλοκόμπου φιλοπατρίας καλυπτόντων τὴν ἰσχύτητα τῶν ἐνοιῶν καὶ τὸ χουδροειδὲς τῶν αἰσθημάτων. Ἡ φιλοπατρία ὄχι μόνον δὲν προσθέτει τι, ἀλλὰ καὶ ἀσχημίζει τοὺς στίχους, ὡσάκις λείπει εἰς ἐξ αὐτῶν ἡ τέχνη καὶ ἡ ποίησις ὅπως καὶ τὰ λόγια, χωρὶς τὰ ἔργα καθιστῶσιν ἀφορήτους τοὺς τιτλοφορουμένους πατριώτας. Ἄλλ' ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ πατρίς εἶναι ἡ ἀνεξάντλητος πηγή τῆς ἐμπνεύσεως καὶ σχεδὸν πληροὶ τὸ ἰδεῶδες τῆς ποιήσεως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν ἐξεπλήρωσαν ἀκόμη τὸν προορισμὸν τῶν ἡ εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου τῶν. Οἱ πρῶτοι ποιηταὶ τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος, ὁ Σολωμὸς, ὁ Κάλβος, οἱ δύο Σούτσοι, ἀφιέρωσαν εἰς τὴν πατρίδα πάσας σχεδὸν τὰς χόρδας τῆς λύρας τῶν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι οἱ δύο πρῶτοι ψάλλοντες τὴν πατρίδα δὲν ἐλησμόνουν ὅτι εἶναι ποιηταί, ἐνῶ οἱ δύο τελευταῖοι ἠρκέσθησαν ὡς ἐπὶ ὁ πλείστον εἰς συγγραφὰς ἐμμέτρων χρονικῶν

καὶ στιχουργίαν ἐπιδεικτικῶν λόγων καὶ δημοσιογραφικῶν ἄρθρων. Εἶναι περιττὸν νὰ σημειώσω ὅτι ὁ Μαρκορᾶς εἰς τὰ πατριωτικά του ποιήματα ἐνῶ ἐμπνέεται ἀπὸ τὰ σύγχρονα γεγονότα, ἀπὸ τὴν ἔλευσιν τοῦ βασιλέως, τὴν κατεδάφισιν τῶν κερκυραϊκῶν φρουρίων, τὴν κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1867, τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ 1866, καὶ τότε ἀκόμη, ἀντὶ νὰ μᾶς ἀφήσῃ «ς' τοῦ κάμπου τῆ βοή», ἐξ ἧς καὶ ἀρύεται τῶν ποιημάτων του τὴν ὕλην, ἐμᾶς πᾶσι 'ς ἀτάραχη κορφή» ἐκεῖ ὅπου ἐδρεῖται ἡ ἀρμονία. (Ἴδε τοὺς στίχους τῆς Ἄμουσίας, θριαμβευτικῆν ἀπολογία τῆς ποιήσεως) Ὁ χρόνος περικόπτει τὰ πτερὰ τῶν ἐλπίδων καὶ διαλύει τῶν ὀνείρων τὰ ροδόχρυσά νέφη. Σήμερον οὐδὲν σχεδὸν ἴχνος ἀπομένει τῆς ἀκτινοβολίας, τὴν ὁποῖαν τότε ἐξέπεμπον καὶ τῶν συγκινήσεων τὰς ὁποίας ἐξήγειρον τὰ γεγονότα ἐκεῖνα. Ἄλλ' ἀνατρέξατε εἰς τὸ παρελθόν, φαντασθῆτε π. χ. δεκαοκταετῆ βασιλεία πατοῦντα τὸ πρῶτον ἐλληνικὸν ἔδαφος, καὶ τὴν Ἐπτάνησον ὑποδεχομένην αὐτὸν ὡς τὸν ἄγγελον τῆς ἐλευθερίας τῆς, ἀναγνώσατε τότε τὸν «Ἐρχομὸν τοῦ Γεωργίου Α'». εὐρὺ καὶ πλούσιον ἄσμα, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἐλληνικοὶ πόθοι, τὰ ὄνειρα καὶ τὰ φρονήματα καὶ τῆς ἰστορίας ἀναμνήσεις καὶ τῆς φύσεως εἰκόνες καὶ ἀλλὰ τῆς ζωῆς καὶ ἀρμονίαι, τῆς τέχνης ἀποτυπώνονται ἀλησμόνητος σεμναὶ καὶ γλυκείαι, ἀναγνώσατε τὸν «Βασιλικὸν Ὑμνον», βροντοφοιῶν σάλπισμα, καὶ τόσον πλαστικὸν καὶ τόσον καταυκτικὸν, ἀναγνώσατε τὴν «Ἄνοιξιν τοῦ 1867». τὰ «Κάστρα μας», τὸ ἔξοχον «Ἄγαλμα τοῦ Καποδίστρια», καὶ πρὸς τοῦτοις ἀναγνώσατε «Τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἀλήπασα», ὅπου τοῦ πατριωτισμοῦ ἡ ἰδέα προσλαμβάνει διὰ τοῦ γοήτρου τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μυστηρίου τῆς παραδόσεως κάλλιστον τύπον καὶ ἀναλλοίωτον, καὶ θὰ ὁμολογήσετε ὅτι σπανίως ὁ ἐθνικὸς ἐνθουσιασμὸς ἐφιλοτέχνησεν ἀγνότερα ἔργα. Καὶ ἂν θέλετε νὰ λάβετε γνώσιν τοῦ κατ' ἐξοχὴν ποιήματος, ὅπου ὁ πατριωτισμὸς καθαρὸς παντὸς στοιχείου συμφύτου πρὸς αὐτὸν καὶ ξένου πρὸς τὴν Τέχνην καὶ παρακάμπτων τοὺς σκοπέλους τῆς δημοσιογραφικῆς εὐφραδείας τῆς πτωχοαλαζωνικῆς ἐπιδείξεως, τῆς ἀμετρεπείας, καὶ τοῦ ψυχροῦ καὶ τοῦ γελοίου, ἀνέρχεται εἰς δυσέφικτα ὕψη, ἰδοὺ ἔχετε πρὸ ἡμῶν τὸν Ὅρκον.

Ὁ Ὅρκος τιτλοφορεῖται λίαν ἀπροσφόρος διήγημα· αὐστηρῶς εἰπεῖν, ὡς διήγημα, εἶναι τοῦ χειροτέρου εἶδους· ἐπάνοδος εἰς τὴν Κρήτην νεαρᾶς γυναικὸς μετὰ τῶν κρητικῶν γυναικοπαίδων, ἐπίσκεψις ὑπ' αὐτῆς τῶν ἐρειπίων τοῦ

Ἀρκαδίου, ἐμφάνισις τοῦ φάσματος τοῦ μνηστήρος τῆς· τὸ φᾶσμα ἀφηγέται διὰ μακρῶν τὴν μάχην καὶ τὴν ἀνατίναξιν τοῦ μοναστηρίου· ἐν τέλει ἡ Εὐδοκία ἀποθνήσκει ἐκεῖ ἐπὶ τόπου καὶ ἀνέρχεται μετὰ τοῦ Μάνθου τῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς· αὐτὸς εἶναι ὁ σκελετὸς τοῦ ἔργου· δώσατέ του εἰς τὸν ποιητὴν τοῦ ὁποῖου ἡ φύσις δὲν ἐπροίκησε διὰ χαρισμάτων πρώτης ταξείως, καὶ θὰ κατασκευάσῃ τερατούργημα ἐπ' αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ «Ὅρκος» εἶναι τὸ γέννημα, ὄχι διηγηματογράφου, ἀλλὰ ποιητοῦ καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, δημιουργοῦ ὅστις ἐκλέγει μὲν τὰ πλάσματα αὐτοῦ ἐκ τοῦ συγχρόνου βίου καὶ τὰ σφραγίζει διὰ τοῦ ἐπικαίρου ἀλλὰ συγχρόνως παρέχει εἰς ταῦτα γενικὸν τύπον, ἀνυψῶν ὑπεράνω τοῦ στενοῦ κύκλου ἐν τῷ ὁποίῳ κινεῖται, τοῦ τυχαίου καὶ προσωρινοῦ γέννημα ὀνειροπόλου, ὅστις τὰ ἄλλα ὀράματα ἐνδύει μετὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν λάμψιν τοῦ ὀραίου. Ὁ «Ὅρκος» μᾶς φέρει ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψηλοῦ ὄρους, ἀπὸ τῆς ὁποίας περιλαμβάνομεν δι' ἐνὸς βλέμματος τὸν πολύμορφον κόσμον χωρὶς οὐδεμίαν κρανγὴ τοῦ κόσμου τούτου νὰ φθάσῃ μέχρις ἡμῶν. Ἐν αὐτῷ τὰ γήινα μετὰ τῶν αἰθερίων συννοῦνται καθ' ὃν τρόπον «τὸ ἐπὶ τῆ: ὄχθης γαληνίου ρύακος δενδρύλλιον καὶ ἡ ἀντανάκλασις αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ὑδάτων τοῦ ρύακος» ἀμφότερα. καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ εἰκὼν, νομίζεις ὅτι προρέχονται ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης πρὸς διπλοῦν οὐρανὸν ἀνυψούμενα.

[Ἄπὸ τὰ «Κριτικά» τοῦ κ. Κ. Παλαμῆ]

ΟΜΙΛΙΑΙ

ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Εἰς τρεῖς κατὰ σειρὰν ὁμιλίαις τῆς ἀνέπτυξε ἡ δεσποινὶς Μυρσίνη Κλεάνθους, διδάκτωρ τῆς φιλολογίας τὸ περὶ Εὐριπίδου θέμα τῆς. Εἰς τὰς ὁμιλίαις αὐτὰς αἱ ὁποῖαι ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἡ νέα ρήτωρ ἐψυχολόγησε τὸν μέγαν τραγικὸν τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἔργον τοῦ ὑπὸ ὅλας αὐτοῦ τὰς φάσεις. Τὴν περὶ μισογυνισμοῦ τοῦ Εὐριπίδου ἰδέαν ἡ δεσποινὶς Κλεάνθους κατέρριψε δι' ἐπιχειρημάτων πολὺ λογικῶν, ἐν γένει δὲ εἰς τὸ θέμα τῆς ἐμελέτησεν εἰς γενικὰς γραμμὰς τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοτάτου χρόνου μέχρι σήμερον, ἐξήτασε τὰ αἶτια τῆς κατὰ καιροὺς μεγαλειτέρας καὶ μικροτέρας καταπτώσεως τῆς καὶ ἐφθασεν εἰς τὸ γνωστὸν καὶ λογικὸν συμπέρασμα· ὅτι αἱ γυναῖκες ἔγιναν ὅ,τι τὰς ἔκαμαν οἱ ἀνδρὲς καὶ αἱ κοινωνικαὶ συνθήκαι τοῦ παρελθόντος. Ἡ δε-

σποινίς Κλεάνθους περαίνουσα ἐμέμφθη τὰς Ἑλληνίδας, διότι δὲν παρακολουθοῦν ἀρκετὰ τὰς γυναικείας προόδους τῶν γυναικῶν ἄλλων λαῶν. Εἰς τὴν παρατήρησίν της αὐτὴν ἡ ὁμιλήτρια φαίνεται, εἴτε ὅτι ἀγνοεῖ τὴν γυναικείαν δρᾶσιν καὶ ὀλίγον τὴν γυναικείαν ψυχὴν τῆς Ἑλληνίδος, εἴτε ὅτι ὑπερτιμᾷ ἐν γένει τὴν ξένην γυναῖκα. Διότι ἐὰν τηρήσωμεν τὰς ἀναλογίας τοῦ πληθυσμοῦ τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλληνικῆς πρωτευούσης μετὰ τῶν ἄλλων πρωτευουσῶν θὰ εὐρωμεν τὴν δρᾶσιν τῶν ἰδικῶν μας ὅχι ὑστεροῦσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς μερικὰ σημεῖα ὑπερτεροῦσαν τῶν ἄλλων.

Ἄλλὰ περὶ αὐτοῦ θὰ ὁμιλήσωμεν ἐκτενέστερα βραδύτερον.

Σήμερον περιοριζόμεθα νὰ συγχαρῶμεν τὴν νέαν σοφὴν διὰ τὴν ὠραίαν μελέτην της, ἡ ὁποία θὰ μᾶς χρησιμεύσῃ, τῶν ἀναλογιῶν πάντοτε διατηρουμένων, εἰς τὸ νὰ ἀποδείξωμεν τὴν ἰσότητά, ἂν ὅχι τὴν ὑπεροχὴν τῆς Ἑλληνίδος ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἄλλων λαῶν.

Θὰ ἤρκει ἴσως διὰ σήμερον ἡ ἐξῆς ἀπλουσιότητι παρατήρησις· ὅτι τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν ἐφετεινὴν περίοδον μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς εἰς τὰς δεκάτῃ ἐκ τῶν δέκα ὁμιλιῶν τοῦ ρήτορας γυναῖκας καὶ μετὰ αὐτῶν τρεῖς διακεκριμένας ἐπιστήμονας. Εἰξεύρει ἡ δεσποινίς Κλεάνθους, ἐὰν μέχρι τοῦδε εἰς τὰ Λύκεια τῶν μεγάλων πρωτευουσῶν ἐπαρουσιάσθησαν τοιαῦται ἀναλογίαι;

Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τῆς κ. Κλεάνθους θὰ δημοσιεύσωμεν ὠραίας περικοπὰς.

ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΑ ΛΥΚΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ

Τὸ ἀντεπιστέλλον Τμήμα τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλλήνων εἰς Πάτρας μᾶς παρουσιάζει κατὰ τὴν ἐφετεινὴν του δρᾶσιν ἐκπλήξεις καὶ προόδους καταπληκτικὰς.

Τὸ Διοικητικόν του Συμβούλιον ὑπὸ πρόεδρον τὴν κ. Κατίαν Μάρκου, ἀντιπρόεδρον τὴν κ. Εὐσταθίου καὶ Γενικὴν Γραμματεὰ τὴν δεσποινίδα Τζινέση κατώρθωσε εἰς ἑλάχιστον χρονικὸν διάστημα νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ ἀποτελέσματα πολὺ εὐχάριστα.

Καὶ πρῶτον τὸ ἰδρυθὲν παρ' αὐτοῦ Κυριακὸν Σχολεῖον τῶν Ἐργατῶν με ἀριθμὸν μαθητριῶν διακοσίων δέκα πέντε προοδεύει καταπληκτικῶς. Αἱ καλαὶ κυρίαὶ τοῦ Συμβουλίου ἔχουν ἀναλάβει ὑπὸ τὴν εὐγενῆ προστασίαν των

τὰς πτωχὰς ἐργάτιδας, διὰ τὰς ὁποίας καὶ ψυχαγωγικὰς ἐορτὰς διοργανῶνουν καὶ μέσα λουτρῶν καὶ καθαριότητος τοὺς παρέχουν καὶ βιβλία, τετράδια, ὡς καὶ κάθε ἄλλο χρήσιμον διὰ τὴν μόρφωσίν των. Ἄλλὰ καὶ συναυλίαν ὠραίαν διοργάνωσαν καὶ τὰς διαλέξει των ἤρχισαν μὲ ρήτορα τὴν δεσποινίδα Αἰζ. Τζινέση, γενικὴν γραμματεὰ, ἣτις ὁμίλησε περὶ τῶν Ἑλληνίδων τόσον εὐμορφα καὶ χαριτωμένα, ὥστε νὰ προζαλέσῃ τὸν ἐνθουσιώδη θαυμασμὸν ὅλων τῶν παρευρεθέντων. Καὶ παρευρέθησαν ὅλαι αἱ ἐπισήμοι ἀρχαὶ καὶ ὅ,τι ἐπίλεκτον ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ κοινωμία τῶν Πατρῶν.

Τὸ Λύκειον τῶν Ἀθηνηῶν παρακολουθεῖ μὲ ἐνθουσιώδη θαυμασμὸν καὶ ὑπερηφάνειαν τὰς προόδους καὶ τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρᾶσιν τῶν Κυριῶν τοῦ Λυκείου τῶν Πατρῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν πρωτοπορείαν τῆς προοδευτικῆς δράσεως τῶν γυναικῶν τῆς μεγαλειτέρας πρωτευούσης τῆς Πελοποννήσου.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Μαγερίτσα. Σούπα πασχαλινὴ Ἑλληνικὴ. Πέρετε τὰ ἐντερῶνα τοῦ ἀρνιοῦ, σχισμένα, πλυμένα, λευκασμένα καὶ τριμμένα μὲ λεμόνι. Τὰ κόβετε φιλά, καθὼς καὶ τὰ φλεμονάκια, τὴν καρδιά, τὴν σπλήνα καὶ ὀλίγο σκοτάκι. Τὰ κοκκινίζετε μὲ φιλοκομμένα φρέσκα κρομμυδάκια καὶ ἔπειτα προσθέτετε ἀρκετὸ ἄνιθο καὶ ζουμί ἀπὸ βοδινοῦ κρέας. Τὰ ἀφίνετε νὰ βράσουν καλά. Ρίπτετε ὀλίγο ρύζι, τὴν αὐγοκόβετε μὲ 3—4 αὐγά καὶ μὲ λεμόνι.

Τδουρέκια. Βάλετε μέσα εἰς λεκάνην 1 ὀκ. φαρίνα σχηματίσετε εἰς τὸ μέσον μίαν τρύπαν καὶ χύσετε 150 δρ. φρέσκο γαλακινὸ ἀναλαμμένο βούτυρο, 150 δρ. ζάχαρι φιλή, τὰ κίτρινα 10 αὐγῶν. τὸ ἀπέξω κίτρινος ἐνὸς λεμονιοῦ τριμμένο, 3—4 κουταλιὰς ἀνθόνερο καὶ μίαν κουταλιά ροῦμι. Μαλάσσετε καὶ ζυμώνετε καλά καὶ ἔπειτα προσθέτετε τὰ ἄσπρα τῶν αὐγῶν κτυπημένα εἰς ἀφρόν, ἀνικατόνετε καλά καὶ εἴτε τὰ βάζετε εἰς βουτυρομένους μικρὰς φόρμες ἢ καὶ εἰς δύο τρεῖς μεγαλιτέρες. Ἐὰν θέλετε νὰ τὰ πλύσετε τότε πιάνετε μὲ μαγιὰ προζύμι καὶ βάζετε διπλὴν δόσιν φαρίνα καὶ ζάχαρι, ὁπόταν καὶ πλασμένα τὰ ἀλοιφέτε μὲ τὸ ἄσπρο τοῦ αὐγοῦ, τὰ ποτίζετε μὲ φιλή ζάχαρι, τὰ στολίζετε μὲ μύγαλα καὶ τοποθετεῖτε εἰς τὸ μέσον τῶν μεγάλων ἕνα κόκκινο αὐγό.